U PATSHA
BAD
U SYIAR BNENG

DA

I SHORTIMAI SYIEM
Syiem Sad Ka Hima Khyrim

U PATSHA
BAD
U SYIAR BNENG

DA

I SHORTIMAI SYIEM

Syiem Sad Ka Hima Khyrim

DOR RS. 45/-

La pynmih da I Plinsimai Syiem

First Edition

La shon ha Ri Khasi Press, Umsohsun, Shillong, 1986

HA KI NONGPULE

Nga la thoh ia kane ka khanatang puriskam shaphang U Patsha bad U Syiar Bneng ban pynjahthait ia ki jingmut jingpyrkhat ki khynnah, ki samla bad ki tymmen kumjuh bad ban pynbyrngia kai ia ki, haba ki shongthait na la ki kam kiba ki la trei baroh shi sngi.

Nga la lum ia kane ka puriskam da kaba nga iohsngew lyngba ki riewtymmen riewsan kiba mynhyndai.

Nga sngewnguh ia I Kong Sitimon Jaid Dkhar iba la leh shitom ban pule ia ka manuscript jong nga bad ba la iarap ban pynbeit lem ia ki jingduna kiba don ha kane ka jingthoh jong nga.

Khublei

Smit
July 7, 1983.

Shortimai Syiem

U PATSHA BAD U SYIAR BNENG.

Mynhyndai kulong la don uwei u patsha uba khraw uba don uwei u khun shynrang na ka mahadei jong u. Ia une u khun jong u, u la buh hapoh ka jingkhmih bad jingsumar jong kawei ka riewtymmen, kaba ju long ka aia jong u hi bad kaba la ju ri bad ju sumar ia u hi (Patsha) ha ka por ba u dang rit. Ia uta u khun jong u ruh kata ka tymmen ka ieit bad ka sumar bla kumjuh hi kumba ka la ju sumar ia u patsha u kpa jong u. Uta u patsha, wow ka jingieit jong u ia kata ka aia ruh kaba la palat la kumba ieit ia la ka jong ka kinie hi. U la pynshong pynsah ia ka ruh ha kawei ka iing kaba kyrpang kaba ha syndah harud ka iing syiem iing patsha la jong.

Te ha kawei ka por uta u patsha u la thmu ban leit peit hima sima noh bad ban pyndep de ia ki kam ki jam hima-sima kiba sahkut lut shapoh ri dkhar bad u da mut ruh ban sah kham slem shata. Kumta ha kawei ka sngi ynda u la dep ka khreh ka khrum, u la aiti ia ki kam hima-sima baroh ha la u myntri rangbah jong u, u ban peit bad pyniaid ia ka bad ban lum ban lang ia ka spah ka hajar ka hima bad ban da buh ruh ka jingkhein jingdiah ia ki jinglut jingmih baroh. Ynda kumta u la mih de bak ryngkat bad la ki nongbud nonglam,

ki bakhraw batri bad la ki shipai ki swar. Shuwa ba un mih u la aiti ia la u khun ha kata ka aia tymmen bad u da bthah da pyni bha biang biang ia ka ba kan da peit kan da sumar bha ia u khun baieit thep mynsiem eh jong u.

Ynda kumta uta u patsha bakhraw u la mih bak na la shnong la iing. Hadien ba u la iaid katto katne por, u la poi ha kawei ka jaka kaba pyngngad bad itynnad katta katta. Hangta, u la phah sher dara harud kawei ka khlaw kaba itynnad. Hadien kata u patsha u la iaid kai noh marwei hapoh kata ka lawbah bad u la shongkai pyngngad ruh ha trai kawei ka diengbah. Ha kata ka por kyndit kyndit la shu wan hap kynsan uwei u syiar na bneng ha kata ka jaka ba u shongkai ma u. U patsha u la kyndit thret haba u la iohi ia kata ka jingwanhap uta u syiar. Ka rong jong u ka long kaba saw itynnad bha bad u long ruh uba heh. Mar kumta u patsha u la shim ia u bad u la leit rah sha kata ka jaka ba u la phah sher dara. Ynda kumta u la pyni ha la ki myntri bad kita ki nongbud bad u la ong, "Ia peit une u syiar uba hap na bneng myntan". Kita baroh kat kiba ia don hangta ki ia ia lyngngoh ban iohi ia uba kum uta u syiar, bad ki la ia ong, "Ngim pat ju iohi syiar uba heh kat une bad uba ka rong jong u ruh kaba la saw itynnad sat". Ynda haba kumta u patsha u la sngew kwah ban leit phai noh shwa sha la shnong la iing bad kumta u la ai ka hukum ha kin pynkhreh ia u kulai jong u. Te kum-

ta u la leit phai noh sha ïing ryngkat bad uta u syiar. Ynda u la poi ha ïing, u la khot ia ka mahadei bad ia kata ka aia tymmen bad u la ai ia uta u syiar ha ki bad u la ong artad, "Phi dei ban da ia peit bad ia ri ia sumar bha baroh arngut ia une u syiar haduh ba ngan da wan phai pat na sha Ri Dkhar ba nga leit jingleit, namar ba nga mut ban pynksan rngiew da une u syiar ia la u jong u khun". U la ong ruh ia ka aia ba kan sumar bha ia u khun jong u bad ia uta u syiar de. Ka aia ruh ka la kohnguh ia kata ka hukum jong u patsha.

Kumta u patsha u la mih noh ban leit sha la ka jingleit sha ri dkhar. Ynda u la poi sha ri dkhar u la bun kam bha bad u la dei ban sah kham slem, ba un ioh pynbeit ia ki kam hima-sima baroh. Ki khun ki hajar ki la sngewbha ba u la wan u patsha sha kata ka thain, ki la ia wan na kylleng ki shnong namar ba ki tip ba u la wan peit hima u patsha. Ki da ia wan nguh wan dem ia u bad ki da wallam ryngkat bad ki jingai burom kiba da ka ksiar ka rupa bad bun rukom ki mar kiba kordor.

Ka mahadei u patsha pat ka la ialeh runar bad u myntri rangbah. Ia kane ka kam sniew ym don ba tip mano mano ruh, namar ba ki leh sian haduh katta lait tang ka aia kaba tip ia kata baroh.

U myntri rangbah u la bishar u la khadar ia ki khun ki hajar baroh. Kumba u la shimti na

u patsha, u la lum ia ka jingmih na ka khrong ka pynshok, na ki ïew ki hat bad u la buh jingkhein thik thik ia ki jingmih bad ki jinglut baioh kiba dei ia ki tyngka ki pisa. Ka jingmih te ka la long kaba jur, hynrei ka jinglut ka long kaba khyndiat, hynrei kita ki tyngka ki pisa kiba tam ki shu jah rngai khyndiat pa khyndiat man la ka sngi. U myntri u la lyngngoh bad u la sngewsih ha lade hi marwei marwei na ka bynta kita ki pisa kiba shu jah rngai. Hangta u myntri bad ka mahadei ki la ia pyrkhat ba kin ialeh noh da kumno kein na ka bynta kata ka spah ka hajar ba kam biang shuh ha ki jingkhein jingdiah, namar ba ki la sheptieng eh ia u patsha ba ioh u tharai sniew ia ki baroh arngut. Hangta ki la ia pyrkhat bad wad lad kumno ban leh. Kumta ki la ia kut jingmut ban phah khot noh da uwei u pandit (riewstad) ba un batai ia ki jingjia kiba la jia namar ba kin tip ba dei na ka daw aiu. Hangta u myntri u la phah khot ia u riewstad pandit bad u la wan sha ïing syiem da kaba shu wan jar-jar ban nym don ba iohi mano mano ruh, hynrei dei tang ka aia kaba la iohi ia u. Haba ka la iohi ia u pandit (riewstad) ka la i pher kumno-re kumno bad ka la leit sngap siar na kyndong namai ba ka kwah ban tip ei ei shaphang ka mahadei bad u myntri. Hangta ki la ia ong ia uta u pandit, "To batai na ka daw aiu kein ba ka spah ka hajar baroh ki shu ring kjit lut ? Ka jingmih ka long kaba bun, ka jinglut ka long kaba khyndiat.. Kiba sah pat de kim don shuh". Hangta u pandit u la batai ia ki, u ong, "Kane ka jingkjit ia ka spah ka hajar baroh ka long namar ba don uei re uei u kynja jingri

uba phi ia buh ha ïing. Bad dei uta uba la ring lut ia ka bok ka nusip jong phi baroh shi katta." Ka mahadei ka la iathuh ha uta u riewstad pandit, ka ong, "Don tang u syiar bneng uba la buh u patsha ban kñia na ka bynta u khun". U pandit u la ong, "Dei uta kein". Ka mahadei ka la pyni ia uta u syiar ha u pandit riewstad bad u la peit bniah ia u bad u la ong, "Dei une kein! Phi dei ban pyniap noh ia u bad dei ban bam nyngkong I myntri ia kata ka doh kumta ka nusip jong phi kan sa bha pat. Ynda phi la lah bam ia u syiar kat kaba phi trei bad kat kaba phi leh baroh kin sa bha bad ka spah ka hajar ruh kan nang roi arshah laishah". Ynda u la lah batai u pandit riewstad, ka mahadei ka la ai tyngka ia u, bad ka la ong ia u, "Phim bit ban iathuh briew hano hano ruh ia kane ka jingjia kaba phi la batai na ka bynta jong ngi". U pandit ruh u la kohnguh bad u la leit noh. Ka aia ka la iohsngew lut baroh ia ki jingiakren bad ki jingbatai u pandit ia ka mahadei bad u myntri. U myntri u la ong ia ka mahadei, "Phi pyrkhat kumno ia uta u syiar, namar ba u dei uba la ring lut ia ka bok ka nusip baroh, phi dei ban pyrkhat na ka bynta jong nga kein ieit." Ka mahadei ka la ong, "Ngam khein iano iano ruh tang ban bha maphi. Ia u syiar ruh ngan pyniap lashai ha ka por ba u dang leit skul u khun, namar ba u ieit eh ia u syiar." Kumta ka mahadei ka la leit shim ia uta u syiar na ïing ka aia, katba u dang don u khun sha skul bad ka la pyniap bad ka la shet. Ynda la ih ka la buh khop halor almari kaba jrong.

Uta u khun patsha ynda u la wan skul, u tang shu poi u la leit khmih shuwa ia u syiar, hynrei u shem ba um don shuh ha kata ka jaka ba ju set ia u. Kumta u la leit kylli na ka aia, u la ong, "U don shaei uto u syiar jong nga ?" Ka aia ka la iathuh ba ka la wan shim ka mahadei haba u dang leit skul. U khun patsha namar ba u la ju ialehkai tang bad u syiar man la ka sngi, ba u shah ba un leh katba u mon, ynda u la tip ba la wan shim noh ka kmie jong u, u la sngewsih bad u la iam, namar ba u ieit eh ia u. Ka aia haba ka la iohi ba u la iam sngewsih eh ka la khroh la kjor ia u. Ba un nym sngewsih shuh, ka la ong bad ka la hikai ia u. "Ha khmih kein khun, ngan iathuh haphi ba phin tip namar ba nga la ioh sngew hi da la ki jong ki shkor ba u la batai u riewstad u ong, ba uno uno uba ioh ban bam nyngkong ia ka doh jong u syiar un long u briew uba bha nusip bad uba donbok. Kumba u la buh u patsha na ka bynta jong phi, kumta nga ruh nga kwah ba phin bam nyngkong hi ma phi kein. Nga iohi ba ka mahadei kam pat bam ja, ka dang trei kam, ka dang sait dang khlieng, kam pat kloi ban ai ja ia phi. To khie leit noh mynta kumne-kumne. Phi tang shu poi, pan ja noh sa ong ba phi la thngan eh. Hynrei lada ka ong, 'To ap shuwa ngin da ia bam lang', phi pat de phin ong, 'Ko mei ngam sngewlah ap shuh te'. U khun patsha u la kohnguh bad u la leit sha ïing ka kmie. U tang shu poi u la ong, "Ko mei ai ja noh

ba nga la thngan ja eh". Hynrei ka kmie ka ong, "To ap shuwa seh khun, namar ba ngam pat kloi ngin sa iabam lang ho." Hynrei uta u khun patsha um sngap ynda ka ong ka kmie kumno kumno ruh. Haduh ba ka la sngewsalia ba ula thlia eh ka la ong, "Haba mem sngewlah ap shuh ba ngan da pynkhat manga ruh, to khat hi. Kato ka ja ka jyngtah kiba nga la buh lypa ha tbian. Wat leit khura ei ei ruh shalor almari ho " U khun u patsha u la kohnguh, u la shim ka pliang u a khat ka ja ka jyngtah u la wad ia ka doh syiar, bad u la peit sian haei ka buh. U la kjew shalor ka almari ha ka kyrdan kaba shalor eh u la shim ia uta u khiew shet doh syiar, u la plied mian mian ia ka jingtap bad u la shim tang shi dkhot kata ka doh syiar bad u la bam. U leh kumba u la bam ja, u la pynriew ia ki khiew ki siang khrong khriang. Ka kmie ka la mai ia u, "Balei ba me da pynriew eh katta - katta ia ki khiew ki siang?" Ynda la dep u la iehnoh lyngkrang ia ka pliang ha madan bad u la phet noh sha ïing ka aia.

U tang shu poi u la iathuh ha ka aia ba u la ioh bam ia ka doh syiar bneng shi dkhot. Ka aia ka la ong, "Ko khun wat ju iathuh briew hano hano da kohnguh bad da ngeit ia ki jingsneng jong nga." U ruh u la kohnguh. Ka mabadei kam shym tip ei ei ruh ba u la ioh bam shuwa uta u khun ia ka doh syiar. Kumta

ynda u la wan u myntri ka la ai ja bad ka la khat nyngkong ia u kata ka doh syiar. Kumta hadien katto katne bnai ei ei naduh ba u la bam ia ka doh syiar ka la nang khamring bad kham jah rngai shuh shuh ka spah ka hajar shaba palat. Baroh arngut ki la ia pyrkhat ban phah khot biang ia u pandit riewstad bad u la wan da kaba rieh. Ka aia kumba phah hi da U Blei, ka leit iohi liak ia uta u riewstad. Kumta ka la leit ban sngap siar biang. U pandit riewstad u la kylli ia u myntri, "Kumno phi la bam ia uto u syiar, ?" U myntri u la jubab, "Hooid, nga la bam nyngkong ma nga." Hangta u riewstad u la peit ia ka kti u myntri bad u la batai. "Ha ka jingpeit jingkhmih jong nga mynta, ka paw shai kdar, ba phim shym la bam nyngkong ma phi, hynrei la bam nynkong da kiwei." Ka mahadei, ka la ong, "Hynrei ym shym la don ba la bam nyngkong mano mano ruh, haba nga shet hi bad ba nga da ap hi dngong haduh ban da ih, nga la buh hi khop halor ka almari te! Bad ym shym la don ba wan mano mano ruh. Hynrei tang u khun uba wan bamja, bad u bam da ki wei ki jingtah." Hangta u riewstad pandit u la ong, "U dei uto kein uba la bam nyngkong ia ka doh-syiar ." U myntri u la ong, "Ngin ialeh noh da kumno kein pandit tang ba kan neh kan lang noh ka spah ka hajar ?" U pandit u la batai u ong, "Kat kum ka jingkhmih jong nga, ia ki kti jong phi, ka paw ba ia uno

uno uba la bam nyngkong ia ka doh syiar, phi dei ban bam doh noh ia uta kein, namar ba u la ioh lut ia ka nusip jong u syiar ha u. Kumta ka dei tang kane ka lad ba phin leh, hynrei ym don lad shuh ban leh da kumwei pat." Kumta ynda u la dep batai baroh u myntri u la ai tyngka ia u bun spah. U pandit u la khublei bad u la leit noh.

Hangta u myntri u la kylli ia ka mahadei, "Ngin ialeh noh da kumno kein haba u pandit u la batai knumto? Nga te ngam don lad shuh ban shaniah bad nga aiti ha ka mon jong phi kein, ba ieit eh jong nga! Phi pyrkhat kumno phi sngewbit ba ngan iap noh ma nga, ne lah ka ban pyniap noh ia u khun?" U la kren khroh kren ieit da ki sur ktien kiba sngewthiang ki ktien jali jaum, kiba la pynum hin pynshoh bieit ia ka mahadei. Shipor kam nang kren shuh, ka la king baiong ka khlieh, ka mynsiem jong ka la kum ba kan bthei, ka shadem jong ka ka la khih kyndeh dik dik bad ka jingsngew khynniuh ka met ir-ir. Ki jingmut jingpyrkhat jong ka ki la khih kulmar, ban iap u khun ruh ka sngew bynnud, ban iap u myntri ruh ka sngewbynnud. Ha kaba khadduh, ka la rai da ka mynsiem kaba runar ha lade. Ka la ong ia u myntri, "Ia ka ban iap hi ma phi te ka khambha ban pyniap ia u khun jong nga kein! Ngin ia leit shibit mynmiet ha ka ïing ka aia ha ka por kynih syiar

phin pom ma phi ia u khun jong nga, nga pat de ngan pom ia ka aia". Hangta ka aia ka la nang ioh sngew lut ia kita baroh, ia ka dohnud bad ka mynsiem dakaid runar jong ka mahadei. Ka la nang sngewtriem bad ka la par suhjer hi rem baroh shi rynieng ka met. Ka la kyiuh marwei marwei bad ka la sngew sangsot ia u bapli u khun patsha ba u dang rit. Ka aia ka la sngewsih bad sngewkhuslai bad ka dap da ka jingsngewtriem bad sngew-shyrkhei a da ka kmie nongkha kan nud haduh katta.

Ka aia ka la sngewsih eh bad ka la sngew long pop, ba ka la kum pynshoi ban phah leit bam ia ka doh syiar. Kumta ka la leit phai noh sha la ïing bad ka la nang pynkhreh lypa ban lum ban lang ki tyngka ki pisa bad ki muhor ksiar de katba ka don ei ka la song bha khop. Ka la shet ka la tiew ki jingbam jingsa ban bam sha lynti. Ynda u la wan skul u khun patsha, ka la doh bad leh ieit ia u, bad ka la ai ja ia u ka la ong artad, "Bam kdang ho khun!" U ong "To". U la kylli, "Balei mei ba phi phah bam ia nga ha ban da kdang.?" Ka ong, "Em ba nga shu ong hi khun." Haba u peit ia ka aia, u la kylli, "Balei mei phi leh sngewsih bad phi jaw ki ummat ? I pa jong nga i la jan wan ne em? Nga sngew kynmaw bad nga sngew kynjah eh tang ia I Pa, nga sngewtmang eh te ia i Pa baieit ba i la jah kham slem!" Kam sngew

nang kren shuh ban jubab ba u kren bad ba u kylli u khun patsha, ka la sngew pait dohnud eh bad ka la tuid ummat ha ki ngab ba ran sti jong ka, hynrei ka ialeh katba lah ban nym pyni ha u. Kumta ka la bam ja sa ialade hynrei kam lah nguid satia bad ka la ialeh katba lah ban nguid tang shi kyntien ar kyntien. Ka la thum noh ia u khun patsha bad ka la ong, "Ko khun baieit, phim bit ban sheptieng phim bit ban iam, ba ngan iathuh ei ei ia phi." U la ong, "Ngam sheptieng, to iathuh." Ka aia, ka la ong, "Ko khun baieit kynrad ksiar jong nga! ha khmih kein ba ka kmie jong phi bad u myntri ki ong ban wan ia pyniap noh ia phi la shai dangstep ha ka por kynih u syiar na ka bynta ba phi la ioh bam nyngkong ma phi ia kato ka doh syiar bneng. Nga la ioh sngew hi da la ki jong ki shkor ia ki jingkren ka kmie jong phi bad u myntri". U khun patsha ynda u la ioh sngew ia kane u la sngewsheptieng, bad u la jaw ummat breb-breb. Hangta ka aia ruh ka la iam lang ba ka la sngewsynei sngewsangsot eh ia u bapli u khunlung bad u la ong, "Ko mei, ngin leh noh da kumno kein tang ban lait im?" Kunta ka aia ka la ong, "Wat sngew sheptieng ei ei ruh ho khun! Ngi dei ban shaniah tang ha U Blei, ba un iada ia ngi ba ngin lait im."

Kumta ynda sdang dum ka aia ka la hukum ia ki sei kulai ba kin teh jin artylli ki kulai

kiba shait bad kiba stet tam na ïing syiem, bad ka la phah ba kin wan teh ha baranda khmat ïing ba shong ma ka, bad ka la sei lypa artylli ki wait talwar jong u patsha. Ka aia ha ka por miet, shen ka la pynioh thiah shuwa ia u khun patsha, hynrei um man iohthiah satia namar ba u la sheptieng eh ia ka kmie bad ia uta u kpanah myntri. U shu khih kyiuh thot shi thot ba ioh ki wan pyniap. Ka aia ka la khroh bad kren pynshngain tang ba un leit khmat bad ba un ioh thiah noh tang khyndiat. Kumta ynda ki la ia ioh thiah lut ki briew baroh, ka la kyrsiew noh ia u khun patsha, bad ka la ai jingbam ia u bad ka la ia bam ia lade de khyndiat. Hangta ki la ia khreh ban ia mih na ïing, ka la teh bha ia ki jingsong jingkit, baroh ki spah ki hajar ki jingbam jingdih bad ka pynkieng da ka wait talwar u patsha ia u, bad ka la kieng ialade de. Ka la kyntiew bad pynkiew ia u halor kulai bad ka la kiew sa ialade.

Kumta ki la ia mih de bak na ïing syiem. U khun patsha u bapli, ba u dang rit eh bad ba um pat ju mlien ban shong kulai hi, u la ong, "Ko Mei, ngam sngewnud te ban pynher ia u kulai! Nga sngew kum ban hap!" Hynrei ka aia ka la ong, "Ko khun to iai pyrshang ban bat skhem bad ban pynher katba lah, namar ioh ka wan beh ka kmie jong phi bad kan lap ia ngi."

Ha ka por kynih syiar ka mahadei bad u myntri ki la ialeit ha ïing ka aia, ki la lied ia ka ingkhang, hynrei ki shem ba kim ia don

shuh. Hangta ka la bitar shla lain kumban meh ding ka la bitar khamtam eh ia ka aia bad ka la ong, "Kane te ka la dei ka jingleh jong ka ia kine kiei kiei baroh."

Hangta ki la ia khreh bad ki la ia mih bran-bran ban leit bud dien ia ki. Ki la ia bud ia ki dien jat kulai, ki la ia pynher sted ia ki kulai haduh katta katta. Ha ka por shiteng sngi ei ei na jngai ki la iohi ia ka aia bad u khun. Ynda ki la jan lap ka mahadei ka la pyrta jam da kaba sngewdom lain lain, "Ko Aia! balei te pha phet bad u khun jong nga ?" Kumta ka aia ka la ong "Ko khun to pynher kloi! ka kmie jong phi ka la jan lap ia ngi bad kan sa pyniap". U la ong, "Ani wow ngam sngewnang pynher shuh te mei! Nga la sngew syier eh nga la sngew kum ban shu hap noh". Ka aia ka la isynei eh ia u khun patsha ba u la sheptieng eh haduh ba u la iam bad u la jaw ummat. Ka mahadei bad u myntri ki la jan lap ia ki, ki la ia pyrta da ki ktien byrngem ka la ong. "Ngan sa lap ban pyniap suki baroh arngut." Hangta u khun patsha u la kyiuh eh baroh shi rynieng, bad ka aia ruh kumjuh, haduh ba kim ia nang pynher shuh ia ki kulai. Ka aia ka la iohi ba ki la jan lap shisha, kam don lad shuh ka la ong, "Ko khun to duwai noh ma phi ia U Blei bad ia u Syiar Bneng. Kumba phi la ioh bam doh ia u ba un iada ia phi". U la ong "Ko Mei ngan duwai kumno kein ?" Ka la hikai ia u kumne, "Ko Blei Ko Trai Kynrad, ko Syiar Bneng to iada kloi ia

ngi namar ba I mei jong nga I ong ban pyniap ia ngi, to pynmih noh da u hati uba iong". Mar kumta hi ka la ang ka khyndew bad ka la pait arliang. Hangta u la mih u hati uba heh bad uba iong, u la beh krad ia ka mahadei bad u myntri. Ki la ia phet iap bad ki la ia kylla dien trai, shaduh ba kim iohi shuh ia ka syrngiew syrnget jong ki, ki la jngai bak lybak.

Hangta ka aia bad u khun patsha ki la sngewim ba ki la ialait im na ka kti jong ki bad ki la shu ia pyniaid suki noh jai ia ki kulai. Kumta ynda ki la ia iaid jngai na kata ka jaka, ki la ia poi harud ka wah. Ka aia ka la hiar nalor u kulai bad ka la rah ia u khun patsha, bad ki la ia shongkai pynjah thait shiphang. Ka aia ka la ai jingbam ia u, hynrei um nang bam shuh namar ba u dang kyiuh bad ba u dang don hi ka jing-sheptieng ia ka kmie, bad um nangkren ei ei tang shi kyntien ruh. U shu khih kyiuh hi thot shi thot. Ka aia ka la thum noh ia u, ka la khroh ka la kjor ia u, bad ka la ong, "Ko khun, U Blei, hi U ba la ri pynim ia phi bad ia nga. Kumta phi dei ban shaniah bad ban aiti ha U Blei, ba Un pyntngen bad pynshngain ia ngi hangne hapdeng khlawbah ba kynjah." Kumta ula ioh thiah ngai khlem tip ei ei shuh namar ba u la thait haduh katta ba u la shong kulai baroh shi miet bad baroh shisngi.

Ynda u la kyndit thiah u la kham jem kata ka jingkyiuh eh hynrei la katta rüh u la

ong. "Ko Mei. nga te nga sngewsheptieng ioh i wan biang I mei bad u myntri". Ka aia ka la ong, "Ko khun, wat sheptieng shuh da lei lei ruh kin nym wan wad shuh ia ngi." Ka aia ka la pynbor biang ia u ba un bam jingbam, bad u la ong, "Ko Mei. ynda phi bam lang ma phi te ngan bam." Kumta ki la ia bam lang baroh arngut. Ynda ki la ia dep bam ka la kylli, "Ko khun kumno, phi la sngew jah thait? Namar ba ngin ia mih mynta ban ia leit noh sha ka jaka kaba don shnong ba shong ki briew." U ong, "Hooid, nga la sngewjah thait." Ka la rah bad ka la kyntiew ia u halor kulai, ka kiew sa ialade.

Hangta ki la ia iaid lyngba ka raieh raidam. ka khlawbah-khlawsan khlem don jing-sheptieng ei ei. Haba ka lap ka miet ki la ia thiah ha trai dieng. Ka aia te ka shu thum kyndong ia u khun patsha, ka ioh thiah da shong. Kumta ki la iaid bun sngi hangta hapoh khlaw bad ki la ia leit poi ha kawei ka shnong kaba heh, kaba shong u patsha uba khraw. Ki la ialeit wad ting basa sha rudnong bad ki la leit kylli ïing-basa na kawei ka tymmen. Ka la ong ia ki "Lada phi treh ban ia bam lang sahlang te ngan khot, namar ba nga don ruh tang marwei."

Ka aia ka la ong, "Tang ba phin khot iing ia ngi, ngin kohnguh kein ban ia bam lang sah lang". Kumta ki la ia shong ia sah hangta. Ka aia ka la ai baibam ha kata ka tymmen, bad ki la ia leit trei lyngkha lang man la ka

sngi, ka ialam lang bad u khun patsha. Ka aia kam ju shah ba un trei ei ei ruh, u shu shong bad u ialeh kai marwei marwei, bad u khot hi I Mei ia kata ka tymmen ruh. Naduh ba la ia wan shong kita, kata ka tymmen ruh ka la sngewshngain. Kine ki tymmen ki ia ieit ia u kum la u jong u khun. Kumta man la ka sngi ki ju ia leit lyngkha, bad ki la nang kham pynheh ka rep ka riang. Ki la ia shong la bun snem hangta. Kumta u khun patsha ruh u la nangsan bad u la sdang sian. U la shang kylleng ia kata ka jaka rep lyngkha jong ki, u siat sim bad u ioh shi pla man la ka sngi, bad ki ia bam jyntah tang da ka doh sim. Ha kawei ka sngi kata ka tymmen trai shnong ka la ong, "Ko khun, wat ju leit shang thala ho sha jngai, bad phim bit ban leit ruh shaphang katei ka jaka kaba don ka wahbah, namar ba ka long ka jaka kaba shong ksuid. Ki briew baroh kim ju kham nud ban leit sha kata ka jaka". U la ong, "To Mei". Haba u la tip shaphang kata ka jaka kaba long kumta, u la sngew kwah eh dik dik ban leit peit ki da lade kaba long kumno eh kata ka jaka.

Ha kawei ka sngi u leit siat sim hi kumjuh bad haba kim iohi shuh kita ki tymmen, u la iaid na kawei pat ka lynti kaba um pat ju iaid., u la leit sha kata ka wah kaba don ka kshaid kaba jrong bad kaba itynnad haduh katta katta. Hangta u shu peit lyngoh marwei. U la ong, "Pleng ba ki khang ia nga ba ngan wan shane namar ka long kaba itynnad haduh katne katne!" U la sngewlyngoh bad ka jingiphylla, kiba dap

da ka jingitynnad. Kita ki maw kiba don hapoh kata ka wah ruh kiba saw itynnad haduh katta katta, baroh kawei ka wah ki dap kiba kum kita ki maw. Um pat ju iohi ki maw kiba itynnad kum kita kiba don ha kata ka wah, um tip ei ei ruh ba ki dei ki mawkordor. U la tam ia kita ki maw shi pla bad u la siat sim. Ynda la dei ka por u la leit noh sha lyngkha.

Kumta ynda ki la ia poi ha iing, u la sei ki sim shibun, ka aia ka la ong, "Phi ioh sim shibun du khun, phi wan siat sim shaei khun ?" U la iathuh hok ia ki, "Nga wan siat sim hynne na sha kato ka jaka kaba phi ia khang ia nga ba ngan leit". Ki la ia ong ia u, "Wat ju leit siat sim shuh sha kato ka jaka, phim bit da lei lei ruh ban leit. Phin siat tang hajan lyngkha ruh ki bun ki sim. Wat ju leit shuh ho, khun", ki la ia ban biang. U la ong, "To". Hynrei une u khun patsha u la kwah ban leit biang sha kata ka jaka.

Kumta ha kawei ka miet katba ki dang ia shong kai u khun patsha u la kum twad kai ia ki pla sopti, u la ioh uwei u mawkordor uba tam naba u siat sim. Hangta u la kynting kai shalor ia uta u maw bad u la phyrnai khrik-khrik, kumba thang sharak.

Hangta ka aia ka la kyndit haba ka la iohi ia uta u maw bad ka la kylli ia u, "Phi ioh naei khun kum une u maw uba itynnad sat hi ?". "Oh," u ong "Nga tam na kato ka wah kein ba nga leit

siat sim, hynrei u sah sa tang une u wei hapoh pla". Ka aia ka la ong, "Ko khun; une te u dei u mawkordor kein bad u long uba rem ka dor jong u ban die". Kata ka tymmen trai shnong ka la shoh bieit ngaim haba ka peitkai ia uta u mawkordor, kam ju tip bad kam pat ju iohi mawkordor. Ka ong, "Uba itynnad eh haduh katne katne". Ka aia ka la shim bad ka la buh bha khop.

Kumta ynda la bun snem ba ki ia sah hangta ka aia ka la lut ki pisa ki tyngka baroh kiba ka la wan rah na shnong. Kumta ki la ia kyrduh khait wat tang ban thied khaw ruh kim don pisa shuh. Kata ka tymmen trai shnong ka la ong, "Haba ngim ia don pisa shuh kumne tang ban ia thied bam ruh, to ngin ia die noh da uto u mawkordor!".

Ka aia haba ka la pyrkhat ka la sngew iahap jingmut ia kata ka jingkren ka tymmen. Hynrei haba ka la pyrkhat pyrkhat sani bha jai, bad ka la pynshongnia ha lade marwei, ka la wan ka jingsngew sheptieng ioh ka shu wan jia ei ei kaba sniew ia u khun patsha. Hynrei kata ka tymmen trai shnong ka la iai pynbor ia ka aia man la ka sngi ba kan die noh ha u patsha ia uta u mawkordor. Ha kaba khadduh khadwai ka bapli ka aia haba ka la wan hap eh ka jingkyrduh khait kam banse shuh, ka la ai uta u mawkordor ha kata ka tymmen ba kan leit die sha iing u patsha.

Haba ka la poi ha jing ka patsha, ki shakri ki la ia kylli ia ka, "Phi wan donkam aiu kein Mei Hep?". Ka la ong "Nga wan donkam ia u Patsha". Kumta ki la leit ialam ia ka sha u patsha. Ynda ka la poi ha khmat u patsha, ka la nguh ia u, bad ka la ong, "Kynrad nga wan hangne ha phi ban die ia une u maw ha phi". Hangta u patsha u la shim ia uta u mawkordor bad u la ong, "Phi ioh naei uba kum une u maw uba itynnad ?" Ka la iathuh, "U la ioh u khun jong nga na sha wah". U la ong, "Ngam pat ju iohi mawkordor uba kum une uba la itynnad haduh katta katta!". U la ia pyrshang bad ki mawkordor jong u, hynrei kim ia dei haei haei bad uta u jong ka tymmen. U la kylli ia ka, "Katno ka dor phin die ?" Hynrei kata ka tymmen ka la ong, "Ah kynrad, nga te ngam ju tip ia ka dor jong une u maw, to ai katba phi sngewbit ma phi kein". U patsha, u la ai tyngka ia ka tymmen shi khung khlem da ia niew shuh, ka tymmen ka la sngewkmen eh ka la wan kit ia ki tyngka sha ling bad ka la ai lut ha ka aia. Hynrei ka aia pat de haba ka la ioh katta ki tyngka ruh kam don jingkmen ei ei ruh. Ka mynsiem ka la dap da ka jing-sngewdiaw na ka bynta u khun patsha, ioh ka wan jia ei ei ia u hadien.

Uta u patsha, u la sngewkmen eh ba u la ioh ia uta u mawkordor. U la iap bieit u la peit shi peit, khlem ngiah shuh ba u la itynnad eh. Uta u patsha, uba don lai ngut ki mahadei, u dang kwah ban ioh shibun ki mawkordor namar

ba un pynshna jingdeng mawkordor kiba itynnad ia ki mahadei baroh laingut.

Hynrei haba u patsha, u don tang uta uwei, un ai tang iano ? U la phah khot ia u myntri rangbah jong u. U myntri rangbah u la wan poi. U patshah u la ong, "Ko myntri haba nga don laingut ki mahadei hynrei nga don tang une uwei u mawkordor, ngan leh noh da kumno kein ? Lada ngan dang ioh shuh shibun kiba kum une u mawkordor te ngan pyndeng lang ia ki mahadei baroh laingut". U myntri rangbah u la ai jingmut ia u patsha, "Phi dei ban phah wad biang ha uta u khun ka tymmen kein, uba ioh ia une u maw."

Kumta u patsha, u la sngewiahap ba u la ai jingmut uta u myntri ia u. Hangta u patsha u la phah da ki shakri ba kin leit khot ia kata ka tymmen bad ia u khun jong ka de.

Ynda ki la ia poi ha iing ka tymmen, ki la ong ia ka tymmen, ba u phah khot u patsha ia ka bad ia u khun jong ka de. Hangta ka aia ka la kyndit thret, bad ka la kylli ia ki, "Ban lei kein ba phi ia wan khot ia u khun jong nga ?" Ki ong, "Ngim tip te phi. Tangba phi dei ban wan kloi kloi". Hangta ka aia ka la sngewsih haduh katta katta, bad ka la sheptieng na ka bynta u u khun patsha, u bapli ba u dang bieit.

Ka aia ka la sngewbitar eh ia kata ka tymmen. Ka la ong, "Ngam pat la ong lypa ia pha, shuwa

ban die ia uto u mawkordor ioh ka wan jia ei ei? Lada ngi die ia uto u mawkordor kan sa wan jia kaei kaei ka jingpynshitom halor jong u khun". Kumta ki la ia leit lang baroh laingut. Ki tang shu poi ha khmat u patsha, ki la ianguh ia dem. U patshah u la kylli, "Ko khynnah me ioh na ei ia une u mawkordor uba itynnad ?" U ong, "Nga ioh narud wah ba nga dang leit siat sim bad u sah sa tang une uwei hapoh pla." U patsha u la kylli ia u, "Ki bun kiba kum une u maw ha kata ka wah?" U la jubab, "Ha kata ka sngi ba nga leit te ki bun, ki don kiba heh bad kiba rit kyrhai." U patsha u la ong ia uta u khynah, "Me dei ban leit wad biang shibun ki mawkordor kiba kum une hi thik bad men wallam shi khiew ha une u khiew." Kumta u la shim ia uta u khiew bad ki la ia leit phai noh sha la iing.

Hangta ka aia ka la sngewsih ba ka la kum ngeit bieit ia kata ka tymmen. U khun patsha u la leit wad biang sha kata ka wah, hynrei ka la long leh nohei ia u, um shem shuh ia kita ki mawkordor bad ki don sa tang ki maw wah suda. U la wad bad u la shang baroh shi lynter jong kata ka wah ruh um lap shuh. Kumta u la leit phai noh sha iing da ka jingsngewsih, bad u la iathuh ha ka aia, u la ong, "Kaba phylla te phi mei, ba ngam shem shuh te ia kito ki mawkordor ha kata ka wah." Hangta u la leit iathuh sha u patsha, ba kim don shuh kita ki mawkordor ha kata ka wah.

Hangta u patsha u la dom bad u la bitar ia u, u la ong, "Balei ba me thok, haba me iathuh ba ki don shibun? Shi syndon me dei ban leit wad haduh ba men da shem ia ki mawkordor, me dei ban rah biang ia une u khiew. Me dei ban wallam shi khiew ki mawkordor kiba kum une hi thik. Lada mem ioh ngan pyniap ia me. Ngan ai por lai bnai ia me ba men leit wad."

Hangta uta u khynnah u la sngewsih haduh katta katta bad u la leit noh sha iing, bad u la iathuh ha ka aia, u ong, "Ko Mei, u patsha te u la ong ia nga, lada ngam lah ban pynioh ia kita ki mawkordor un pyniap ia nga bad u ai por ia nga tang lai bnai ba nga dei ban ioh." Hangta ka aia ka la sngewsih kthang bad ka la sngew paitdohnud, bad ka la isynei bad i sangsot ia u bapli u khun patsha uba wan poi pukir shaduh kata ka jaka. Haba ka peit ka peit ia u, ka jawummat namar ba u shem jingjynjar.

Ka la ong, "Ko khun, sha kano te ka jaka ba phin leit wad ban shem pat ia kito ki mawkor-dor? Ka jingjynjar aiu sha, kaba la wan hap halor jong phi dang katne ka rta ruh?" Ka la long kaei kaei ka jingwan jia kaba la pynpang dohnud pang mynsiem ia ki baroh arngut, ki la ia iam pait dohnud. Ka aia ynda ka la iohi ba u iam sngewsih eh u khun patsha ka la iathuh-khana noh ban pynklet noh ia u da kumne kumtai ba un tngen noh. U ruh u la leh sngewbha noh.

Kumta ka la dei kata ka sngi ba un leit. Ka ala ka la pynrah jingbam ia u bad ka la kyrkhu kyrdoh ia u, ba U Blei Un da un ker bad ba Un ri Un sumar ba un shait un koit kat shaba u leit. Ka la ong, "Ah, Ko Blei Ko Trai Kynrad, to ialam lynti hi ma Phi kein Trai Kynrad, ia une u khun patsha, uba la shah shukor bad uba la shah ban bein ha uwei pat u patsha, u bym don jingisynei ia u bapli uba dang khynnah rit. Hynrei sa ma Me, Ko Trai Kynrad, u bym ju don ka jingiashah shiliang iano iano ruh to ai jingiarap to ai bor ia une u khun patsha uba dang rit eh bad uba dang bieit. To ialam lynti hi ma Phi, Ko Trai Kynrad! ba un shem bad ba un ioh ia kita ki mawkordor ba u phah wad u patsha." Kumta ka la doh la dait ia u ba ka ieit eh, ka shu peit ieit ba ka isynei eh ia u.

Kumta u la mih bak na la ting bad u la leit biang sha kata ka juh hi ka jaka ba u la shem mynshwa ia kita ki mawkordor. U la shong pyrkhat hangta. Ha lade hi u la ong, "Katba ka jia ngan iaid sha arsut jong kane ka wah" U la iaid hangta la bun sngi, khlem shong thait. Haba ka lap kaba miet u la shong thait noh bad u la thiah ha trai dieng.

Ha kawei ka sngi katba u dang iaid kumta, u la leit poi bad u la iohi ia ka kshaid kaba itynnad haduh katta katta. Ha trai jong kata ka kshaid la don kawei ka

thwei kaba heh bad kaba jylliew, bad la ker kut baroh sawdong da u shyiap uba lieh. 'Ha kata ka jaka u khun patsha u la shongthait bad u sngew pangad ba beh ka lyer hir-hir. U la bam jingbam. Katba u dang shongkai hangta u la pyrkhat tang ia uta u mawkordor namar ba u la wan wad ia u la bun sngi um man shem satia.

Hamar kata ka por la wan hiar kynsan kynsan ka samla kynthei kaba bhabriew na bneng hynrei kam iohi ia u. Hangta ka la law sted bran-bran ia la ki jain phong, ka la ryngkoh hapoh thwei bad ka la sum bad ka la jngi tang khala khala hi, ka la phong jain bad ka la kynting thiaw shalor suin bneng. Mar kumta hi ka la wan hiar sa kawei pat. Ka la sum bad phet kumjuh. Mar kumjuh hi ha kaba laisien, la wan hiar sa kaba khadduh eh bad ka long ruh kaba kham bhabriew eh na kita ki lai ngut. U khun patsha ruh u la lehsian namar ba u la iohi ia kita arngut kiba mynshuwa, u la rieh bha khop. Kata ka briew ruh kam shym la iohi ia u, ka la law ia ki jain phong bad ka la buh pynban hajan jong u. Kumta u la shim ia kita ki jain jong ka baroh. Ynda ka la lah sum, ka la mut ban phong jain, hynrei kim don shuh hangta. Kumta ka la pyrta bad ka la kylli, "Mano ba la shim ia ki jain jong nga ? To ai noh kein ba ngan phong noh." Hynrei u shu sngap jar-jar bad ha kaba laisien ka la kylli biang, ka la ong, "Kat u

bym kren ne jubab haba nga la kylli laisien laiwat un kylla dpei ha shen. Kumta nga da ai bad ka jingkular ruh kat uba shim ia ki jain jong nga, lada u wan ai noh ngan ai kat kaba u kwah."

Hangta u la jubab bad u la ong, "Nga la shim ma nga ia ki jain jong phi. To shim noh kine ki jain jong phi." U la ai da dien. Kumta ynda ka la dep phong jain, ka la ong, "To pan kaei ka jingkwah jong me kumba nga la kular." U la kylli ia ka, "Phi dei i ei kein ?" Ka la ong, "Nga dei ka puri ka khun khadduh u syiem puri bneng". U la ong, "Ngan iathuh ha phi ia ka daw ba nga la wan poi shaduh shane namar ba nga la wan wad uba kum une u maw uba nga ioh na shatei shaneng jong kane ka wah ha ka por ba mynshuwa da kaba jia ryngkhat ha ka por ba nga dang leit siat sim. Hynrei haba nga la leit wad biang mynta pat de ha ka juh hi ka jaka ngam shem shuh uba kum une u maw." Kumta u la ong, "Ko Kong Puri, to sngew synei lem sa ma phi ban iarap ia nga ban pynioh uba kum une u maw namar ba u phah wad u patsha. Lada ngam lah ban pynioh uba kum une u maw, u ong ban pyniap ia nga. Phin sngewbha bad sngewsynei lem ia nga bad ia ki jingkyrpad jong nga ? Sa tang ka jingiarap jong phi kein ba ngan ioh." Ka la ong, "Phi la pynslem por ia nga ba phi la shim bein ia ki jain jong nga, namar ba nga la kyrkieh ban leit noh sha ling," Hangta u khun patsha u la ong, "Hynne ka sngi nga la iohi ba phi la ia wan sum baroh

lai ngut hynrei mynta da ka jingieit nga la ap ia phi, ba nga kwah eh ban ia shem hi markhmat." Hangta ka puri ka la sngewsynei eh ia u, ka la ong. "To snoh na kane ka jain jong nga, ngin ia leit kiew sha bneng sha ling jong nga, ba ngin ia leit wad ia u mawkordor uba kum une u jong phi, namar ba ngi don bun jaid ki mawkordor".

Hangta u la bat skhem khak, u la snoh ia ka jain jong ka bad ka la her thiaw shalor suin bneng. Ynda ki la ia poi, ka la ialam buhrieh ia u ha kamra thiah jong ka namar ba ka sheptieng ioh ki iohi ki kmie ki kpa bad ki hymmen. Namar ba ki puri kim ju bit ban ia kren bad u shynrang, wat lada u dei u para puri ruh, kaba khamtam lei lei ia u ba u dei u briew pyrthei. Haba ka ai jingbam ia u ruh, ka leit ai da lade. Hangta ka la sei lut baroh ki jaid mawkordor jong ka bad ka la rah ban leit pyni sha u, bad ki la ia pyrshang bad uta u jong u hynrei ym iadei tang uwei ruh. Hangta ka puri, ka la ong ia u, "Haba ngi la ia pyrshang lut kat kine ki mawkordor jong ngi ruh ym iadei te ngan leh noh kumno kein ?" Ka la ong, "Ngan iathuh khana noh ia phi shaphang une u mawkordor. U dei hi uba na shapoh pyrthei jong phi. Une u mawkordor te dei uba long na ka snam briew, kata ka dei ka khun patsha, kaba la ri koina da ka rakot. Kata ka rakot kaba ri kaba sumar ia ka, mynsngi ka la pom pyniap ia ka bad ia ka khlieh pat de ka la sieh ha ka waitlam ha phyllaw ling

jong ka. Ka snam ka jaw jrup jrup na kata ka khlieh bad ka la tuid lut ha khyndew. Kumta haba dei ka sngi ba hap u slap, ka la sait lut ka um slap ia kata ka snam, ka la tuid bad ka la kit sha kata ka wah. Kumta kat haba leit dei ka snam ha kino kino ki maw, ki la long mawkordor lut baroh."

Hangta ka puri ka la ong ia u, "Ngan iathuh khana tang katta shaphang une u mawkordor, ba phin dup tip lypa. Mynta phin sah hangne bad nga, namar ba ngam pat dei ka por ba ngan leit sha pyrthei. Mynta ka dei ka por shad jong ngi shisien shisnem. Ynda la dep ka shad, te ngan sa leit on hi ia phi sha pyrthei." Kata ka puri ruh ka la ieit ia u, bad ka burom haduh katta katta ia u, namar ba u long uba hok bad uba khuid mynsiem, bad ba ka tip ruh ba u dei u khun patsha. Ha ka sngi shad ka la dei ba kan leit shad, u la ong, "Nga ruh nga sngewkwah e ban ia leit bad phi ban leit peit ka shad, bad nga kwah eh ban iohi ia ka rukom shad jong phi ki puri." Hangta ka la wiat phuh samrkhie ia u, bad ka la ong, "Ha khmih ngan iathuh ia phi, namar ba ym bit kein, ba phin leit ryngkat bad nga ka kynthei. Wat kwah eh seh, namar ba ka long kaba shitom. U nongap jingkhang ruh um nym pyllait lynti te ia phi u riew phylla." Ka la khroh ia u ba un ap ling noh. U la kohnguh.

Hangta ka la riam ka la beit ia lade, ka la deng da ki jingdeng mawkordor kiba itynnad

baroh shi rynieng. Ia u shñiuh jong ka ruh, la pyndait da ki mawkordor ba bun rong. Ka jingitynnad jong ka, ka jingbhabriew jong ka te ka ba ym nang shuh ban batai. Ki mawkordor ki phyrnai khrik khrik kumba thaba leilieh. Kumta ynda kala dep ka riam ka beit, ka la leit kren ia u. Hangta u la peit shoh bieit ia ka jingbhabriew jong ka. Ka la ong ia u, "Nang ap ïing nga la leit." U la ong "To khie leit suk ho!" Hynrei ka tang shu› lah mih ma ka, u la bud nadien jong ka, ka puri pat kam shym la poi pyrkhat ei ei ruh ba un wan bud ia ka. Ynda u la poi ha kata ka khyrdop ka ban rung shapoh Lympung Shad, uta u nongap jingkhang, um shah ia u ba un rung. U la kylli ia u, "Me dei uei ?" U ong "Nga dei u riew pyrthei."

Hangta ha khmat jong kata ka khyrdop ki la tiew lypa u khiew dek uba heh uba ki la pyndap da ka khi shi khiew bad ki la ia tiew halor ka ding bad ka la khluid haduh katta katta, ka la tdem pum shi pum. Ki la buh khnang ia uta u khiew ruh, namar ioh uba dakaid uba runar lane u riew phylla, lada um lah ban jubab haba ki kylli jingkylli ia u, ki thep hapoh uta u khiew. Ia uta u khun patsha ruh kim pyllait ba un rung shapoh lympung. U la mut ban shu rung jubor. Kumta uta u nongap khyrdop u la mut ban shim ia u ban thep hapoh uta u dek, hynrei uta u khun patsha u la kyrpad ha ka nam u syiar bneng ba un pynkylla khongpong noh ia

uta u khiew. Kumta uta u khiew u la kylla shisha da khongpong bad ka la hoit lut kata ka khi. Kata ka jingjia ka la pynlyngoh ia uta u nongap khyrdop, bad u la ngeit ba u dei u briew uba hok bad u la shah ia u ba un rung shapoh ka lympung ba ki iashad.

U khun patsha u la shim ka ksing u la tem, bad u la iohi ba ki shad ki samla puri kiba ia bhabriew baroh. Ka jingitynnad ki kjat jong ki ba ki ia shad. Haba u la peit shain u la iohi ba kim pyndei khyndew ia ki khongdong jat jong ki kiba saw itynnad hoin hoin. U shñiuh khlieh uba itynnad haduh katta-katta, bad uba jrong u poi haduh khongdong jat jong ki, u sar lut ia ka madan ba ki shad. Ka riam ka beit jong ki, kiba da ki mawkordor suda baroh shi rynñieng. Hynrei ban ia kito baroh ki samla puri kiba iashad hangta te ka la jop eh ka jingbhabriew kata ka briew jong u.

Ki puri ki ju iashad ha ka por shiteng synia. Ynda la jan shai ki la pynwai noh ia ka jingshad baroh bad ki sa ai ja aidoh ia kita ki nongshad bad ia kita ki nongwan peitkai baroh. Ki la ia pynshong ia ki kynthei sha la ka liang bad ki shynrang ruh sha la ka jong ka liang.

Uta u khun patsha u la mut ban phet noh, hynrei kim ia pyllait khlem da bam ja. Kumta u la bamja. Haba ki la ia dep bam lut baroh ki paitbah, u la mih sa u nongpyrta shnong u la ong, "Phi ki samla shynrang baroh, phin ia

shong ryntih lang baroh ban ia beit bad ia ryntih, namar ban pynkynting ia u kpieng ksiar na ka bynta ka khun nyngkong u patsha. Kat uba iathoh nusip un hap ha uta."

U myntri rangbah u la ieng bad u la ong "Ha khmih kein kat ha uba -la iathoh ka nusip, un hap une u kpieng". U la kynting thoin shalor haduh bym lah ban iohi.

Hangta u khun patsha u la ong, "Ha ka nam u syiar bneng, u kpieng un wan hap beit ha nga". U kpieng u la leit hap shisha ha ka ryndang jong u, ym don ba iohi, u la kdup khop da ka jain kup. Hangta uta u myntri rangbah u la kylli, "U kpieng ksiar u la hap hano kein, to iathuh?" Hynrei ym shym la don ba jubab baroh lai sien ba u la kylli. Hangta ka la wai noh ka jingshad ka jingkmen. U khun patsha ruh, u la mih pynsted, bad u poi shuwa ma u ha iing. U leh kumba ioh thiah lyngngai, kata ka puri ruh ka la wan poi ha iing, bad ka la leit peit ia u, hynrei ka iohi ba u dang iohthiah. Ka la kren ia u, "Phi iohthiah bha ?" U ong, "Em phi, ngam shym iohthiah naduh ba phi dang mih ma phi kumto, nga pang eh u ryndang". Haba u ia kren bad ka ruh, u la bat da ka kti na u ryndang, kumba la pang eh. Ka la ong, "Hato ngan peit u long kumno ?" U la ong, "Yn nai peit phi, ieh un sa jem", namar ba u sheptieng ioh ka tip ba u don u kpieng ksiar ha u.

Ha kata ka miet kaba ar ruh kumjuh, ka la ong ia u, "Mynta ka miet ruh ngan leit shad biang, namar ba ka rukom shad ki puri shisien shi snem, ka long laitmiet lynter. Wat sngew ei ei kein ia nga, namar ba ngam bit ban pep". Ka la leit shad, u la leh kumjuh, bad u la ong, "Ka nam u syiar bneng, to pynkylla khong pong biang ia une u khiew." Kumta u la kylla khongpong bad u la tyllun kham pajih na ka khyrdop.

Kane ka jingjia ka la pynngeit ia ki ba u dei u riewhok shisha, bad u la rung da ka jingsuk shata sha lympung. Hangta u la leh kum ki nongtem nongput, u la shim ka ksing u la tem. Nangta pat de u la shim sa ka tangmuri, u la put bad ki ia sngewtynnad ia ka sur jingput jong u. Uta u khun patsha u long uba nang lut ban tem ban put bun jaid.

Ynda ka la wai kata ka jingshad bad ki la ia dep ka bam ka dih, u myntri rangbah, u la ieng bad u la pyrta kumjuh, u la ong, "Mynta ka sngi ka long kaba ar ka jingpynkynting kpieng ksiar na ka bynta ka khun patsha kaba ar, ka dei kaba pdeng. Ha khmih kein lada uno uno uba iathoh nusip bad ka, un wan hap u kpieng ha u". Hangta u la kynting thoin shalor suin bneng, haduh ba ym don ba iohi shuh ia u. U khun patsha u la kyrpad u la dwai ka nam u syiar bneng, ba un wan hap biang ha u. Kumta uta u kpieng ruh u la wan hap biang ha u kumba mynshwa hynrei ym shym don ba la iohi ba u la hap ha ryndang jong u. U la tap pynstet da ka jain, u la kli bha mlon.

Hangta u myntri rangbah, u la kylli u hap hano uta u kpieng jong ka khun kaba ar jong u patsha. U khun patsha u shu sngap ia ki paitbah ba ki ia ong, "Ngim iohi ba u hap hano hano ruh. To ngin ia pra noh ngin sa ia kylli pat lashai".

Kumta uta u khun patsha, u la mih noh nangta napoh lympung, bad u la iaid stet bran bran bad u la poi shuwa ma u ha iing. U la thiah khop. Ynda ka la wan ka puri, u la ud pang bad ka la kylli ia u, "Phi sngew kumno uta u ryndang ?" U la ong, "Mynta lei lei u la nang kham at bad nga sngew ba ka la nang kham jur ka jingpang." Hangta ka puri ka la ong, "To shah seh ba ngan peit u long kumno eh, ngan pynkyllan dawai". U la ong, "Ia ngi u rangbah te phin peit kumno? Nga sngewbieit te!" Kumta ka shu sngap noh.

Ha kata ka miet ka ba lai ruh ka la ong ia u, "Mynta ka miet ruh ngan leit shad biang, bad ka la kut artad sa tang mynta ka jingshad". U la ong, "Nga te nga la sngew kynjah sat ban shong marwei ha iing." Ka puri ruh ka la ong, "Nga ruh nga la sngew synei keiñ ban shu iai iehnoh marwei ia phi bad khamtam lei lei ba phi don hapdeng ka jingshitom kumne ! Kumta da ka jingbym banse kein ba ka dei ka niam jong ngi ki puri ngadei ban leit".

Ka puri ka la khreh bad ka la riam la beit. Ka jingbhabriew jong ka ka la kham palat ban ia kito baroh armiet. Kumta ka dur jingbhabriew

bad kata ka jingriam jong ka te, kaba la i phuh palat eh ha kata ka miet kaba lai. Kumta ynda ka la dep riam ka la leit sha kamra thiah u khun patsha ban leit kren ia u, ka la ong, "To ho, nga la leit shad ! Sa tang mynta ka miet" U ruh u la ong, "To."

U ruh mar kumta hi u la mih bad u la bud nadien jong ka, u leh hi kumjuh, bad u la leit shong sha ka liang kaba ki ia shong ki shynrang. Hynrei ka puri ka la iohi ia u, hynrei tang ba kam ithuh ba u kyllain jain bad kam shym la poi pyrkhat ei ei ruh ia u ba un wan poi shata. Na baroh ki nongshad te ka la jop eh ma ka, naduh ka jingnang shad, haduh ka jingbhabriew. Ynda la wai ka jingshad, bad ki la dep ka aija ai doh ia ki paitbah baroh, u myntri rangbah u la ieng bad u la pyrta, u la ong, "Ngan kynting sa une u kpieng ksiar jong ka khun khadduh u patsha. Ha khmih kein lada uno uno uba iathoh nusip bad ka, un wan hap u kpieng ha u."

Hangta u myntri rangbah, u la kynting ia uta u kpieng kumjuh bad u la hap ha u khun patsha, hynrei ym shym la don ba iohi bad u la deng ia kita ki kpieng baroh lai tylli, ki jong ki baroh ki lai ngut shi para bad u la kli jain naduh khlieh. U myntri rangbah u la ieng bad u la kylli kumjuh, "U kpieng jong ka khun khadduh u patsha u la hap hano ?" Hynrei ym shym la don ba jubab. Kita ki paitbah ki la ia sngewlyngngoh, kim ia tip bad iohi baroh laisngi lynter; Kumta ka la wai noh kata ka jingshad. U khun

patsha u la poi shuwa ma u ha ïing, u la thiah khop. U la ioh sngew ba ka la wan ka puri, u la ud pang haduh katta kata. Kumta ka la ioh sngew ia kata ka jingud jingshitom jong u, bad ka la loit pynsted ia kita ki jingriam jong ka. Ynda ka la dep, ka la leit sha kamra thiah jong u ka la kylli, "Balei ba phi ud, pang eh u ryndang ?" U la ong, "Hooid, nga pang u ryndang haduh ba nga la sngewshitom shisha bad ba u ktha ruh artad."

Hangta ka puri ka la sngewsih ba u pang namar ba ka la ieit eh ia u. Sa kawei ka jingsngewsih bad ka jingsngewdiaw jong ka ka long na ka bynta uta u kpieng jong ka. Un leit hap hano kein? Haba une uba ka ieit ruh u la nang don ha ïing? Kam sngew nang ioh thiah shuh ba ka la jur eh ka jingpyrkhat sngewsih har rukom. Kumta ynda la shai ka la ong ia u, "To shah ba ngan pynpeit ia u ryndang jong phi, u la long kumno ba phi la ud pang baroh lai sngi ?" U la ong, "To peit kein, tang ba phi dei ban da loit mian mian ho ia ka jain, namar ba nga la pang eh". Ka ruh ka la leh don akor bad ka la law mianmian. U la ong, "Da leh biang biang namar ioh u bthei, ba u la at eh." Hamar ba ka dang law kumta, ki la riewkynsan kita ki kpieng khrak khrak, bad ka la iohi ia kita ki kpieng ksiar baroh lai wat.

Hangta ka la sngew kmen eh haduh katta katta bad ka la kylli, "Phi ioh naei kine ki kpieng ?" U la iathuh, "Nga ioh na kato ka jaka

ba phi ia shad ma phi kein". Ka la ong, "Kumno kein ngam shym iohi ia phi ba phi wan ruh ?" Ka la sngewshaiong ngain. Ka la ong, "Da kumno te ba phi lait ban rung hapoh lympung namar ba u don uto u nongap khyrdop ?" U la ong, "Hynrei ia nga pat de um shym la khang ei ei ruh, bad u pyllait ia nga ba ngan rung." Ka puri ka la sngewbha eh ia u, namar ba ka la mon, bad ka la ieit eh ia u, ba u long u briew uba hok. Hangta mar mar ka la leit iathuh ha u kpa ka la ong, "Ki kpieng jong ngi baroh shi para la ioh da uwei u briew pyrthei, uba nga la wan ialam hi ma nga ia u ba un wan shane, na ka bynta ba u wan wad mawkordor ba u phah wad u patsha jong u. Nga ia kynduh bad u ruh ha ka por ba nga leit sum sha pyrthei bad u la buhrieh ia ki jain phong jong nga hamar ka por ba nga dang leit sum. Hynrei ynda nga la dep sum, nga peit ki jain kim don shuh ha kata ka jaka ba nga buh. Kumta nga la kular kat uba shim ia ki jain jong nga lada un ainoh, un pan kat kaba u kwah ngan ai. Kumta nga la wan ialam ia u shaduh shane". Hangta u kpa jong ka u la ong ia ka, "Khie wan ialam ia u ha khmat jong nga. Un wan rah lang bad kita ki kpieng ba u la ioh baroh laiwat".

Kumta ka puri da ka jingkmen bad ka jingsngewbha, ka la leit ialam ia u ha khmat u kpa. Uta u khun patsha u la nguh ia u laisien. Uta u patsha puri u tang shu peit lieb ia ka khmat jong u ruh u la ithuh ba u dei u briew uba hok bad u don ruh ka akor khun jaid ba-

khraw. U la kylli ia u, "Phi dei ma phi uba la ioh lut ia ki kpieng ki khun jong nga baroh lai wat ?" U la ong, "Hooid". U Patsha, u la pan noh ia u kpieng jong kaba nyngkong bad kaba pdeng, u la ong, "Phi dei ban shim ma phi tang ia u kpieng jong ka khaddnh, kaba la iathoh nusip bad phi, wat lada phi dei u briew uba sha pyrthei ruh". U patsha puri u la don hi ka jing-sngewsih ba dei u 'riew pyrthei, hynrei da ka jingbym banse shuh, ba ki la leit hap lut ki kpieng baroh lai wat tang ha u, u la pynbna ban pynkyntiew kurim noh shuwa ia ka khun khadduh. "Ia ka khun nyngkong bad ia ka khun pdeng, ngan sa pynkynting kpieng pat sa shisnem," u la ong.

Hangta u la pynkyntiew kurim ia ka khun khadduh bad u khun patsha, u la ai ka jingkhawai kaba heh kaba khraw, la khynwin hi jrain ki jingtem jingput jong ki puri, ka bam ka dih kyrhai, ka tamasa kaba kat kata te ym pat ju don. Ka jingshad sngewbha jong ki kaba itynnad tam, bad kaba i phylla. Kata ka jing khawai ka la neh da ki taiew. Hangta ynda la dep kata ka jingkhawai shongkurim, u khun patsha u la hap ban sah tang khyndiat sngi namar ba u dei ban leit wad ia kita ki mawkoidor. U la iathuhkhana lut ha u kthaw kurim ia kiei kiei baroh ki jingshem jong u.

Hangta ki kmie ki kpa jong ka puri ki la ai shibun ka spah ka hajar ia ka khun khadduh, hynrei kam treh. Ki la ia kylli ia ka, "Phi kwah

eh da kaei kein khun, ngin ai ia phi ?" Ka la ong, "Ko Mei ko Pa baieit eh jong nga, lada phi sngewbha te to ai noh ia nga da ka sati na ka 'ti duh jong phi kein pa, kaba phi deng ha ka kti kadiang jong phi". Kumta u patsha, namar ba u la ieit lung mynsiem eh ia ka khun khadduh, u la loit ia kata ka sati bad u la pyndeng ha kti duh jong ka bad u la ong, "Phi baroh arngut phin iaieit hok. Phin ialeh hok, bad ialeh kumjuh kumba phi ialeh ha khmat jong nga". Ki la ia kohnguh ia ki jingsneng u kpa.

Ki kmie ki kpa, ki la ia sngew kynjah eh ia ka khun khadduh bad ki la ia duwai bad kyrkhu kyrdoh ba kin ia shem bha shem miat. Kita ki hynmen ruh ki la ia sngew kynjah eh, ki la ia doh ia dait bad ka, namar ba ki ia ieit eh ia la ka para khadduh, bad ki la ia iam pangnud. Ki ong, "Ngi sngewbynnud namar ba ngim iohi shuh ia phi."

Hangta ki la ia riam iabeit kum ha ka sngi shong kurim bad ka la ong ia u khun patsha, "Phin bat skhem bad phin snoh bha na ki jain jong nga". Hangta ki la ia hiar sha pyrthei, ki la ia poi hangta hi ha ka juh ka jaka ba ki ia sum. Kumta u la leit ialam shala ïing, ki ia poi ynda la miet bha, namar ba u sheptieng ioh ki iohi ki briew. Ynda ki la ia rung hapoh iing, ka aia ka tang shu iohi ia u khun patsha, ba ka la kmen eh, ka la iap ler shiphang. Namar ba u la jah baroh shibnai ka nang tharai ba u la iap bad ynda ka la kyndit bynriew, ka la nguh ka la dem,

bad ka la doh ka la dait ia u haduh ba kan da hun ka mynsiem jrut bad ka la nang pat ban kren. Ka la ong, "Ko kynrad jong nga, haba phi shu jah khlem da iathuh". Hangta u la iathuh ha ka aia, u la ong, "Ko Mei baieit, nga la wan ialam lang bad ka lok jong nga, ka dei ka puri". Ka puri ka nang ieng habar. Hangta ka aia ka ong, "Khie leit khot in wan rung ha ïing".

Ynda ka la wan rung ka puri ha ïing, ka aia bad kata ka tynmen ki la ia peit lyngngoh bad ki la iap bieit ia ka jingbha briew jong ka. Hangta ki la iaroh bad ki la kynjik kynjak baroh arngut namar ba kim pat ju iohi ka briew kaba bha briew kat ka. Ki la ia khublei ia ka puri bad ki la ia ong, "Ko khun, phin pynshong ia ine i pyrsa kum ha kane ka ïing jong ngi ?" Hangta ka puri ka la jubab bad ka la ong, "Ngam lei lei, nga suk kumjuh ban shong ban sah hangne ruh, tang haba i don ryngkat i Khun Patsha."

Hangta ka puri, ynda ka la shong ryngkat bad ki, ka leh ieit bad leh burom ia ki, ka khot kiaw ia ki baroh arngut. Ynda ki la ia shongkai, u khun patsha u la iathuh khana bad u la ong, "Haba nga la poi sha bneng, nga dap da ka jingsngewtynnad ka mynsiem bad ka jingsuk, nga sngewjuh eh ban sah shatei. Hynrei tang ba nga sngew sahnud eh tang ia phi te, Mei."

Hangta ka aia ka la iathuh khana ha ka puri, ia ki jingshem jingjynjar u khun

patsha baroh. Ka puri ka la ong, "Nga sngewsynei sat hi ia i bapli. Tang ba ym ju lei lei kein haba iaid beit iaid hok ha ka lynti. U Blei Un iarap ia I." Nangta ka aia ka la ai bam ai dih ia ki baroh arngut. Hangta ka puri ka la ong, "Nga bang ka bam ka dih ba i ai i Meiaw Ko kiaw, to wat shet pynshitom shuh ka bam ka dih na ka bynta jong ngi baroh shi ting, ngan sa pynbiang hi ma nga nadong shadong."

Nangta ka puri, ka la duwai ha kata ka sati kaba u ai u kpa jong ka, ka la pan ba kin mih ki jingbam kiba bang bad kiba shngiam haduh katta katta bad ki la ia bam sngewbha baroh sawngut. Ka la pynpher bun jaid ki jaid jingbam, kum kiba ka ju bam sha bneng. Kumta ka aia bad kata ka tymmen ki la ia im suk bad ki la dap da ka jingsngewlyngoh ba kita ki jingbam baroh ki la shu mih hi khlem da iohi ba ki wan mih naei naei ruh. U khun patsha, u la khang bad u la ong, "Ko Mei, phi baroh arngut phim bit ban iathuh briew shaphang ka puri ho!" Namai ba u sheptieng ioh u tip uta u patsha, uba runar. U la ong ia ka puri ruh, ba kan nym mih mynsngi shabar ioh ki ia iohi ki briew ia ka.

Hangta ka la dei ka por ba u khun patsha un leit wad noh ia u mawkordor. Ka puri ka la iathuh bad ka la batai ba un bud sha arted jong kata ka wah. Ynda ka la lah batai lut ia u, ka aia ka la ai ki jingbam ba un bam ha

lynti. Shuwa ba un mih u la doh u la dait ia ka puri, ka aia bad ka tymmen ki la ia khublei ia u khun patsha.

Hangta u la mih bak bad u la leit sha kata ka wah kaba u la ioh ia kita ki maw-kordor mynshuwa bad u la iaid sha arted jong kata ka wah la bun sngi. Hadien u la leit poi ha kawei ka nongbah kaba heh bad kaba itynnad. U la leit shapoh shnong, ka long kaba sngewkynjah bad kaba sngewtmang jar-jar, kaba ym don briew don mrad bad u la iaid baroh sawdong kata ka shnong. Hynrei la katta ruh um don jingsheptieng ei ei ruh. Haba u la iaid bad u la rung lyngba ia kata ka shnong, u la leit poi ha kawei ka iing kaba itynnad, bad kaba heh. U la rung shapoh iing, um iohi briew. Kumta u la shu peit lyngngoh ia kata ka iing, kaba la itynnad haduh katta katta ba ki pynriam bad ba ka khuid ka phyrnai khrik da ki tiar ki tar kiba don hangto hapoh, kiba i kordor suda. Hangta katba u dang iaid sngewthuh marwei marwei. u la leit poi sha kper kaba itynnad kaba dap da ki soh bad ki syntiew kiba phuh har rukom. Ynda u la iaid kham pajih nangta u la leit lap ngong ia ka khlieh briew kaba la sieh ha ka waitlam. Hangta u khun patsha, haba u la iohi ia ka, u la itriem bad u dap da ka jingisynei. U la peit bniah ia kata ka khlieh, u la ithuh ruh ba ka long kaba bhabriew palat liam bad u la leit ruh ia ka.

Kumta u la shim ia kata ka khlieh bad u la leit wad ia ka met jong ka, ka don haei bad u la shem ba ka don ha ka palong ksiar. U la pyndait lang kata ka khlieh bad ka met bad u la iohi ia u luta ksiar halor jrong almari. U la shim biang biang, ka don ka um ksiar, u la pynjaw na ryndang jong ka. Hangta ka la ia dait bad ka la ia snoh biang kumjuh ka met bad ka khlieh. U la ap dngong bad u la peit ia ka, bad ka la sdang ruh ban pynkhih ia ki kjat ki kti, bad ka la peit ia u. Ka la iohi ba u la ieng hajan jong ka. Kumta da ka jingkyndit kynsan ia u, ka la khie joit naba thiah, ka la kylli ia u, "Phi dei uei? Da kumno kein phi wan poi shane ?" U la jubab bad u la ong "Nga la wan wad khnang ia phi" Ki la ia khublei, bad ka la iathuh ha u, "Kane ka shnong ka dei kaba la bam duh lut ka rakot ia ki briew baroh. Ia I mei I pa jong nga ruh ka la bam duh lut bad ka la ri pynim sa tang ia nga marwei. Phi la iohi hi da la ki jong ki khmat, ba ym don briew shuh ha kane ka shnong kaba heh kat kane ruh." Ka la kylli ia u "Phi pat de phi dei uei kein ?" U la iathuh, "Nga dei u khun patsha. Ka hima jong nga kaba sha jngai bah. Nga shu wan poi wir namar ba ka kmie jong nga ka la mut ban pyniap ia nga namar ba ka la klim ia u myntri. Mynta te nga shong shnong sha kawei ka hima jong uwei pat u patsha. Kumta u la phah wan wad ia nga uba kum une u mawkordor uba nga la ioh na sha wah, ba nga tam maw siat sim. Hynrei u la sah sa tang

une uwei. U la phah wad biang ruh hynrei ngam shem shuh. Kumta nga la hap ban wan wad shaduh shane." U la kylli ia ka, "Phi pat phi dei kaei kein ?" Ka la iathuh, "Nga dei ka khun patsha jong kane ka hima, hynrei mynta pat de nga sah sa tang marwei, ha ka jingsumar jong ka rakot. Ha ka por mynsngi kumne baroh shi sngi kam don ïing. Ka wan ïing ha ka por janmiet". U khun patsha u la ong ia ka, "Nga kyrpad ia phi ba phin pynioh ia nga uba kum une u mawkordor shi khiew, namar ba u phah u patsha. U ong ba lada ngam lah ban pynioh uba kum une hi thik ban pyndap hangne shi khiew, un pyniap ia nga." Ka la peit bniah bha ia u mawkordor bad ka la ithuh ba u dei uba na ka snam jong ka.

Kumta ka la tong um shi khiew bad ka la shim da ka tari bad ka ot na ka shympriah 'tiduh jong ka bad ka la pynjaw tang lai jaw ka snam ha u khra, kata ka snam ka la kylla long mawkordor baroh shi khiew. U la shu peit lyngngoh ia kata ka jingiohi jingphylla jong u, u la iohi ba ki kham itynnad bun shah ban ia uta uba u la wan rah nuksa. U la sngew lyngoh haduh katta katta, tang da ka jingjaw jong ka snam jong ka, ka lah haduh ban pynkylla mawkordor ia ka um!

Hangta u khun patsha u la sngew kmen eh bad u la ong ia ka, "Khublei shibun eh ia phi bad nga dap da ka jingsngewnguh kaba

khraw ia phi, ba phi la lah ban pynioh ia nga katne ki mawkordor, kiba la long na ka snam jong phi". Ka la iathuh ha u. "Une u mawkordor uba phi la wan rah nuksa ma phi ruh, leit dei ha ka por ba hap slap, ka snam kaba la jaw hapoh ka khyndew ka la leit tuid beit beit sha kata ka wah bah bad ki la kylla mawkordor". Hangta ka la shet ka la tiew bad ki la ia bam baroh arngut. Kumta kine baroh arngut ki la dap da ka jingsngewkmen bad ka jingsngewbha hapdeng jong ki bad ka jingieit ka la sdang ban ktah ia ki baroh arngut. Hadien katto katne por ka la ong ia u, "To khie leit rieh noh kein, namar ba ka sngi ka la jan sep, ka rakot ruh ka la jan wan". Kala batai ia u, "Phi dei ban jam ia kane ka wah bah, phin leit ha trai jong katai ka kshaid khnang ba kan nym sma briew shuh ka rakot. Phin sa wan pat lashai mynstep."

Shuwa ba un mih ka la ong ia u, "To pom biang ia nga, bad sa leit sieh biang ia ka khlieh jong nga kumjuh". Hangta u khun patsha, u la ong, "Ani wow nga te nga sngewtieng bad ngam nud da lei lei ban pom". Hangta ka la ong ia u, "Shim da une u dieng rupa, sa shu buh ha u ryngdang jong nga bad un shu dkut hi". U la shim ia uta u dieng rupa bad u la buh ha u ryngdang jong ka. Mar kumta ka khlieh ka la dkut. Da ka jingsynei, bad ka jingsngewshyrkhei, u la shim ia kata ka khlieh bad u la leit sieh diang kumjuh ha ka waitlam.

Hangtá u la mih noh nangta bad u la leit rieh ialade sha kata ka kshaid. Ynda ka la wan

ka rakot ka la byrthen ka la ong, "Ak sma bru!" Ka la pynim kumjuh ia kata ka briew, ka la kylli ia ka, "Mano ba wan hangne khun, namar ba nga sma bru phylla?" Ka khun patsha, ka la ong, "Ko Mei nga te ngam tip ei ei ruh haba phi la pyniap ia nga." Hangta ka rakot ka shu sngap noh bad ka la ong, "Ko khun ngan thiah noh ho namar ba nga thait eh! To khem noh kein khun ia nga ba ngan jah thait". Kumta ka la shim da u dieng synrei bad ka la pduh phok-phok na kpoh namar ba ki shon ki shyieng briew shyieng mrad. Ka rakot ka la ong, "To kein noh khun nga la sngewjem hi jai".

Hangta ka la ioh thiah ngai bad ka la ring mynsiem bad pyrsad mynsiem la kumba kyrhuh bad tied u pyrthat. Kata ka briew ka la shet la tiew ia lade. Ynda ka la lah bam ka la thiah noh. Kumta tang shu kynih u syiar nyngkong ka rakot ka la khie bad ka la pyniap biang kumjuh ia ka bad ka la mih de bak. Ka shu mareh stet ka la khynwin ka khyndew ir-ir kum ban khyllem ka lum ka wah. U khun patsha, u la ioh sngew ba ka la leit ka rakot, u ruh u la mih nangta naba rieh. U la leit sha ting u la shim ia kata ka khlieh bad u la pynim biang kum juh ia ka. Ka jingia-sngewkmen jong ki haba ki la ia shem baroh arngut. Ki la ia shet ia tiew, bad ki la ia bam bad ka jingsngewkmen. Kaba khamtam eh ka jingsngewbha bad ka jingsngewshngain ka mynsiem jong kata ka khun patsha, ka bapli kaba im bad

kaba la sah marwei la bun snem. Hangta ki la iathuhkhana lut la ki jong ki jingiashem jingjynjar baroh. U khun patsha, u la kylli ia ka, "Phi kyrteng iei kein ?" "Nga kyrteng ka Hiramoin Manik" ka la ong, "Ia nga la ri koina kane ka rakot la bun snem, naduh ba nga dang khynnah. Ngam ju iohi shuh ia ki briew. Dei tang ia phi mynta ba nga iohi hynrei tang ia ka sngi kaba long kumno ruh ngam ju iohi, tang ia ka miet kaba dum, bad ia u bnai uba ai jingshai, bad ia ki khlur kiba rit ba ki phyrnai khrik-khrik. Ha kaba kut ka jingim jong nga, dei tang ba ngan iohi sngi bad dei tang ma phi ba la wan ban pyllait im ia nga bad ba nga la iohi ka jingshai ka pyrthei. Ka dei ka bor jong U Blei ba U la phah ia phi ba phin wan iarap ia nga."

Hangta u khun patsha, u la ong, "Phi kwah ban im noh kumne man la ka sngi?" Ka la ong, "Hooid nga kwah eh ban im, bad nga sngew shitom bad jynjar eh, ban shu iai iap man la ka sngi da ka jingjaw ei ka snam, haduh ba ka la pynsngewtlot ia ka met, ngam biang shuh ka bam ka dih, tang ban sum ban sait ruh ngam ju ioh satia."

U la ong, "La shibit ynda ka la wan ka rakot sa ong kumne, Ko Mei baieit to wat pyn-iap shuh seh ia nga namar ba nga sngew jynjar eh ? Lada phi iai pyniap kumne te, ka la bha ba phin shu bam hi noh ma phi kein Mei namar tang ba ngan sum ruh ngam ju ioh". Kumta

lada phi kren ia ka da kine ki ktien kumne kan sngew bynnud, namar ba ka ieit eh ia phi ba ka la ri la sumar ia phi naduh ba phi dang rit. Hangta ka la kohnguh ia kita ki jingbatai jong u, ki la ia bam dang shai bad u la leh biang kumjuh ia ka bad u la leit rieh biang sha kshaid.

Ynda la janmiet ka rakot ka la wan biang bad shuwa ba kan pynim biang ia ka, ka la shu peit shoh bieit ia ka dur ba bha briew jong ka. Hangta ka la pynim ia ka bad ka la kylli ia ka, ka la ong, "Ko khun, ym ju don ba wan mano mano hangne ?" Ka la jubab, "Ko Mei baieit haba phi la pyniap ia nga man la ka sngi te kumno kein ngan iohi hi wat tang ia ka jingshai jong ka sngi ruh ngam ju iohi." Hangta ka la pynkhem ia ka rakot, bad ka la kren artad, ka la ong, "Ko Mei baieit, nga kyrpad ia phi ba phin sngewsynei ia nga ka khun. To wat pyniap shuh seh ia nga mynsngi, namar ba nga sngewshitom eh. Nga kwah ban sum ban sleh, ban sad ban khyllong. U shniuh khlieh ruh u la sohsat lut. Ko Mei baieit imat phim ieit phim isynei ne Mei ia nga, ba phi jai pyniap man la ka sngi ?" Ka la iam ruh artad suk suk bad ka la jaw ummat. Ka la ong biang, "Ko Mei, kala bha ba phin shu bam noh ia nga."

Hangta ka rakot ka la ong, "Em khun, wat ju kren kumta! Hynrei ba nga sheptieng kein khun lada ngan pynim ia phi ruh, ioh don uba wan pah wan phon ia phi, ioh phi ia phet

bad u, te ngan duh khun ei! Na kata ka daw nga pyniap ia phi man la ka sngi".

Ka Harimoin Manik ka la kylli biang, "Ko Mei, tharai lada don uno uno u briew, un shim ia ka khlieh jong nga, un bret lane un thang ha ding, phi dang lah ban pynim biang ia nga?" Ka rakot ka la ong, "Ko Khun ngam lah shuh ban pynim. Khun, nga la kular naduh lashai ka sngi te ngan nym pyniap ·huh ia phi." Kumta ka la ong, "Hooid Mei baieit nga la sngewbha eh ba phi la pynim noh ia nga." Ka rakot ka la ong, "Ko khun, da kynmaw ia ki jing-sneng jong nga, ioh u don uno uno uba wan pah ia phi wat ju ngeit. Sa iathuh ia nga ho khun, wat ju mih ju shang shabar ioh u don uba iohi ia phi". Ka Hira ka la ong, "Hooid Mei baieit, ngan kohnguh ia ki jingsneng jong phi baroh." Nangta ka rakot ka la ong, "To ngin ia thiah noh." Tang shu kynih u syiar nyngkong ka rakot ka la kyrsiew, "Ko Khnn, to peit ka ïing ka sem nga la leit wad bam noh". Kumta kat naba dei iaid ka rakot te la khynwin hi jling.

U khun patsha, u la wan la dangstep, bad u la sngewbha eh haba u la shem ba ka la im. Ki la ia iaid kai pangngad ia ka kper ka phrah. Ka bapli ba kam ju iohi shuh ia ka sngi ka la shu peit lyngngoh ia ka ïing ka sem bad la ki jong ki mar ki mata kiba itynnad, ka la pynkhuid ia ka ïing ka sem.

Kumta ka la sum la sleh, ka la sad ka la khyllong bad ka la nang kham bha briew shuh shuh. U shniuh khlieh jong ka, u long rong ksiar, ki ngab jong ka ki la saw hi hoin, ki khmat kiba phyrnai, ki rymmiang shyntur ki ba saw phyrnai hoin hoin. Ki la ia bam iadih sngewbha da ka jingkmen. Hangta ki la ia shongkai bad ki la ia pyrkhat ban wad lad da kumno ban tip haei ka buh mynsiem kata ka rakot ? U khun patsha u la ong. "Nga tang shu tip haei ba ka mynsiem ka don, ngan pyniap ma nga. Kumta phin lait da kaba suk ban mih noh nangne."

U la ai buit ia ka ba kan kylli kumne Ynda la wan ka rakot phin ong, "Ko Mei baieit, lashai la shisngi, ynda phi la iap ma phi mano pat ban peit bad ban bsa ia nga, ? Nga te nga la sah khunswet sa tang marwei. Lada kam iathuh ruh, phi dei ban iai kylli haduh ba kan da iathuh." Ka Hira ka la kohnguh ia ki jingaibuit jong u khun patsha bad u la leit noh shala ka jaka rieh.

Hangta ka rakot, ka la wan bad ka la ong "Ak sma bru! Ak sma bru!" bad ka la kylli, "Mano ba wan hangne khun." Ka la jubab, "Ko Mei, imat phi sma phylla ia nga ba nga la khuid namar ba nga la sum la sleh." "Oh Hooid, shisha kein khun, phi la i phuh itynnad ka dur ka dar mynta." Ka la rkhie sngewsammut artad kek-kek. Ka rakot ka la ong, "Ko khun, to khem noh kein ba ngan jah thait !"

Katba ka dang khem kumta, ka la ong, "Ko Mei baieit, ngan kylli ia phi, lada phi iap ma phi ei ban ri ban sumar bad ban bsa bad ai bam ia nga ? Nga sngew sheptieng eh ioh phi iap." Kumta ka rakot ka la ong, "Ngi ki rakot te ngim ju iap, bad ba ngim juh buh mynsiem ha ka met." "O ! kumta phi buh mynsiem ha ei ?" Ka la kylli pat. "Ban lei ka phi da kwah eh ban tip ?" la kylli ka rakot. Kam iathuh ei ei bad ka la iohthiah noh. Ha ka miet kaba ar ruh kam iathuh. Ha ka miet kaba lai ka Hiramoin ka kylli biang, ka la ong, "Ko Mei, baieit, imat phi te, phim ieit ia nga ka khun! Haba nga pat de nga ieit ia phi ka kmie". Ka la iam pangnud artad bad ka la ong, "Haba nga la im kumne te ioh nga kum leit ktah ne leh ei ei, namar haba ngam tip haei phi buh mynsiem. Kumta nga da sngew sheptieng eh haduh katta katta ioh phi iap ma phi te Mei baieit." Ka rakot hangta ynda ka la ioh sngew ba ka iam ka la kren da ki ktien ieit jong ka, ka la ong, "Ko Khun baieit to wat iam shuh. Ngan iathuh noh ia ka jingkwah jong phi. Nga buh mynsiem ha uwei u klong, u ba don halor katei ka diengjri. Kumta lada don uno uno uba shim ia uta u klong, bad un thang hapdeng ka lawar ding, ngan sa iap. Shuwa ba un thang u dei ban da pynpait shuwa ia u klong bad hopoh uta u klong i don iwei i sim iba dangrit eh bad i bym pat mih sner, ynda ki la ing lut khoit bad klong bad sim, kumta nga ruh nga la iap duh. Namar kata ka daw

'ko khun baieit, to da sumar, wat ju leh thala, bad wat ju iathuh briew ho! Phi dei ban tip tang ha la ka jong ka mynsiem. Nga iathuh khnang ia phi ruh, namar ba nga tip ba phi dei ka khun kaba ieit eh ia nga." Hangta ka la ong pat, "Ko khun, ngan thiah noh ho." Dang kynih syiar, ka la khie bad ka la ong, "Ko khun, to da ap bha ka ïing ka sem, kynmaw wat ju mih shabar, ho!"

U khun patsha, u la ioh sngew ba ka rakot ka la mih u la wan, u tang shu poi ha ïing ka rakot u la kylli, "Ka rakot, ka la iathuh ei ei ia phi ?" Ka khun patsha ka la ong, "Hooid ka la iathuh hynne mynmiet, ba ka buh mynsiem ha uta u klong u ba don halor katei ka diengjri. Hapoh u klong i don iwei i sim iba dangrit eh, i bym pat mih sner. Lada uno uno un shim ia uta u klong, kumta shuwa ba un thang hapoh ka lawar ding, u dei ban da pynpait ia uta u klong un shim ia ita i sim bad un bret lang baroh hapoh kata ka lawarding. Ynda ki la ing khong, kumta kumta ka ruh ka la iap duh."

Hangta u khun patsha u la lum ki diengiap baroh shi sngi, arsngi kynthih, u la tei kat u lum rit. Hangta u la ai ding. Haba ka la meh bha kata ka ding buk, u la kiew kloi lan halor ka diengjri kaba heh bah bad u la shim ia uta u klong, u la rah biang biang. Ynda u la poi harud ka lawar ding, u la pynpait ia u klong bad u 'la shim ia ita i sim iba rit, u la bret ia u klong

shapoh ka ding. Kata ka ding ka la nang meh nangklang shuh shuh la kumba theh umphniang namar ba ka mih khlein na uta u klong, kala ieng ka ding haduh ba la i shyrkhei. Ia ita i sim pat u la kdiah ia ki thapniang.

Hangta ka rakot ka la wan beh haduh ba khynwin ir-ir bad ka la byrngem byrsit haduh ba la sngewtriem hi nger da ka jingdom bad ka jingbitar kaba haduh ba kam tip briew shuh. Ka la ong, "Ngan da bam, ngan da bam ia pha ka khun ka kti, ngam khein shuh kumba pha la mut ban pyniap ia nga". U khun patsha, u la iohi ia ka rakot ba ka la wan, u la kdiah iwei i kjat sim, kumta ka la iaid dkoh soh tyngkoh, nangta u la kdiah pat sa iwei i kjat, hangta te kam nang shuh ban iaid, bad ka shu tyllun da ka met. Kumta u khun patsha, u la bret ia ita i sim hapoh pdeng ka lawarding. Kumta ka rakot ruh ka la tur beit beit hapoh ding bad ka la noh iap hapoh ka lawar ding. Hangta lei lei kata ka ding ka la nangklang shuh-shuh ba ka mih khlein ka rakot bad ka la ingkhong khait hangta.

Kumta kita baroh arngut haba ki la iohi ba ka la iap ka rakot ki la dap da ka jingsngewkmen kaba khraw, ba ki la lait im da ka ba suk na ka kti jong ka rakot. Kim don jingsheptieng shuh bad ki la ia shong suk, ka jingiaieit jong ki baroh arngut kaba haduh katta katta.

U khun patsha, u la dei ka por ban leit kloi noh bad u la ong, "Ngan leit noh, nga la dei ban leit ai noh ia kine ki mawkordor sha u patsha".

Hangta u la kylli pat ia ka "Khun patsha, kumno phi pat de haba phi la sah sa tang marwei mynta, phin leh kumno ?" Hangta ka Hiramoin Manik ka la ong, "Haba I mei I pa la bam lut ka rakot, mynta nga la sah sa tang marwei bad ngam don lad shuh. Ngan leit shano pat de ? Sa tang ma phi kein u ban isynei ia nga kumba phi la pyllait im ia nga na ka kti ka rakot. Mynta te ngan leit lang bad phi, bad ngan bud kat shaba phi ialam ia nga ka khun swet marwei". Kumta katba ka dang kren ia kine ki ktien ka la iam bad ka la sngewsynei ia lade bad ia la ka jong ka nusip kaba la shem jingjynjar sat hi. Hangta katba ka nangiam ka Hiramoin Manik kumta, kita ki ummat jong ka ruh ki la kylla mawkordor kiba lieh sngur bad kiba phyrnai khrik-khrik bad kiba itynnad haduh katta katta.

Hangta u khun patsha, u la i lyngoh ba ki ummat ruh ki kylla mawkordor, na ka snam jong ka ruh kylla mawkordor. Hangta u la shu peit lyngoh ia ka bad ka jingbha briew jong ka kaba la palat liam ka la pynshoh bieit ia u.

Hangta u la ong ia ka, "Ngan iathuh hok ia phi, ba nga don la ka lok trai jong nga, ka dei ka puri, phin leh kumno kein?" Ka Hiramoin Manik ka la ong ia u, "Tang ba phin ialam ia nga, ba ngan leit bad phi, ai ba ngan long ka shakri jong ka, ngan long ruh kaba kham hapoh jong ka, tang ba kan suk mynsiem ia nga ba nga ngan sah lang im lang ryngkat bad phi." Hangta u khun patsha, um banse shuh, u la ia poi kha noh bad ka. Ki la ialeh kmen bad ialeh sngewbha

haduh katta katta baroh arngut bad ka la nang kham bhabriew shuh shuh; ki khmat peit jong ka ki phyrnai, ban peit pyrshah ia ka ruh ym i nud peit shuh ba ki tyngshain kum ki mawkordor, ki ngab ruh ki la nang saw ih hoin-hoin, ki rym-miang shyntur ruh kiba rit bad kiba saw wan dur, bad ka jingbha briew jong ka, kaba la biang lut baroh shi rynieng. Hangta ki la ia khreh ban ia mih noh Kumta ka ka la rah ki mar ki mata kiba kordor ki jong ki kmie ki kpa ba kan ioh buh jingkynmaw ia ki.

Hangta ki la ia mih noh nangta na ïing ka rakot. Ynda ki la ia poi ha ïing ba shong u khun patsha u la phah ieng shuwa habar ia ka Hiramoin Manik, u la rung shapoh ïing, u la doh la daiit ia ka puri, ka ia ruh ka la sngewbha eh ba u la wan phai.

Hangta u la ia thuh lut ia kiba jia baroh, kumno u la pyniap ia ka rakot bad ba u la pyllait im ia ka khun patsha bad u la ong, "Mynta nga la wan ialam lang ia ka, nga dang phah ieng shuwa habar". Hangta u la pan map na ka puri, u la nguh u la dem ia ka ba kan nym sngewsih ia u. Ka puri ka la ong, "Lada kan kohnguh ban long hapoh jong nga te ngan suk ia ka." Ka Hiramoin Manik ruh ka la kular ha khmat ka puri ka la ong, "Ngan kohnguh bad ngan long ka shakri kaba hapoh ka jingpyniaid jong phi tang ba phin shah bad ba phin suk ia nga ba ngan ia im lang sah lang ryngkat bad i khun patsha".

U khun patsha u la sngewbha haduh katta katta haba u la iohi ba ki ia shongsuk shongsain. Hangta u khun patsha u la pyni ha ka puri ia kita ki mawkordor kiba long na ka snam jong ka Hiramoin Manik bad u la iathuh ba ka la pynjaw tang lai drop ka snam bad ka um shi khiew hangta. Ka aia bad ka tymmen ki la ia peit lyngoh ia kita ki mawkordor kiba itynnad. Hangta ki la ia bam iadih sngewbha ba u la wan poi u khun patsha.

La dang stop u khun patsha u la ia leit lang bad ka aia sha iing u patsha ban leit ai ia kita ki mawkordor. Tang shu poi u la nguh ia u patsha bad u la ai ia kita ki mawkordor shi khiew bad u la ai uta de uba u rah nongmuna. U patsba u la sngewbha shibun eh ba u la ioh ia kiba kham itynnad bun shah ban ia uta uba mynshwa. U la kylli ia u, "Me ioh naei kine ki mawkordor.?" U khun patsha u la jubab, "Nga ioh na kato ka juh hi ka jaka, kaba nga la ioh mynshuwa." Hangta u patsha u la ai tyngka mar shi kit ia u khun patsha bad ia ka aia bad ki la ialeit noh shala iing.

U patsha ba u la sngewbha eh ba u la ioh ia kita ki mawkordor u la phah shna jingdeng ia kita ki mahadei jong u baroh laingut.

Kumta u khun patsha u la sngewbha ba u la lah ban pyndep ia la ka kamram bad u la sngewsuk ka mynsiem. Ka puri bad ka Hiramoin Manik ruh ki ia ieit phylliew baroh arngut bad ki ia im lang sah lang kynjai.

Kumta ynda la dap katto katne bnai, u myntri rangbah jong u patsha, u la pynshoi ia u patsha ba un phah wad sa ia ka dud kaba dap ha ka nan bad u tympew uba tang shisla uba tap ia kata ka nan kaba don ka dud. Kata ka nan ka dei ka jong u pukir.

Hangta u patsha u la sngewkwah eh ban ioh ia kata ka dud. U la phah khot da ki shakri ia uta u khynnah. Kumta u la iathuh ha ka aia u la ong, "Ko Mei, ngan leit ba u phah khot u patsha ia nga ho"! Ka aia ka la kyndit eh bad ka la sngewdiaw, namar ba ka la tip lypa ba u patsha u dei uba sniew eh bad ka la ong, "To khie leit kein khun."

Ynda u la poi ha khmat u patsha, u la nguh. Hangta u patsha, u la ong ia u, "Nga la pha ia me mynta ba men leit wad sa ia ka dud bad u tympew uba tap ia ka dud ha ka nan jong u pukir bad me dei ban wan rah sha nga, bad ngan theh ha ka nan jong nga. Ngan ai por ia me hynriew bnai thik naduh mynta ka sngi. Lada mem lah ban ioh ia ka ngan pyniap ia me". Hangta u khun patsha shiphang um sngew nangkren shuh bad u la thangiong ngain. U la sngew synei ia lade, ba u patsha u la ban bein bad u la phah da ka jingshukor ia u, uba la shem jingjynjar sat ha uta u patsha runar bad uba donbor. U patsha u la ong, "Nga la kular ia me lada me lah ban pynioh ia kine ki jingkwah jong nga baroh artylli, ngan ai ia me shiliang hima. Kata ka

dud kaba kin ia dih ki khun ki hajar baroh kawei ka hima ruh kan nym lut. Uta u tympew uba tang shisla ba kin ia bam baroh kawei ka hima ruh un ym lut shuh."

Hangta u khun patsha u la ong, "Ngan kohnguh ia ka hukum jong phi, hynrei ma ngi kiba rit baria, ngi ia wan khnang ban wan rieh tngen ha krung jong phi u syiem u patsha, ba phin sngew synei ban pyllait na ki jingshem jing-jynjar ki jingshitom. Hynrei haba phim sngew synei hi te ngin leh kumno." Hynrei u patsha, um shah shkor ei ei ia kita ki ktien ba u kren. Kumta u la ong ia u, "Khie leit noh me, mem dei ban kren bun ktien ei ei ruh."

Hangta u khun patsha u la mih noh bad u la leit sha iing. U tang shu poi ha iing, u la iathuh ha ka aia, u la ong, "Ko Mei, u patsha u la phah biang ia nga, ba ngan leit wad ia kata ka dud kaba dap ha ka nan bad uta u tympew shisla uba tap ia kata ka dud, kata ka dud ka dei ka jong u pukir. Ngam tip te ba ka don sha kano ka jaka ruh ?" Ka aia, bad kita ki lok jong u baroh arngut ki la ia sngewsih bad sngewsynei eh ia u ba u la shah ban bein ha u patsha runar, uba shukor bad u bym ju hun ia kiei kiei baroh. Hangta ka Hiramoin Manik, ka la iathuh ha u, "Kata ka dud bad u tympew ki don ha ka nan jong u pukir u ba la rah tuh ia ka hynmen jong nga, ka Lar Manik. I mei jong nga nyngkong im shym ioh khun. Uta u pukir u la ai da u sohpieng ba in bam, bad ba in ioh

khun. U la pynkular ruh ia I Pa ba lada i ioh khun i Mei i dei ban ai noh ia u iwei. Kumta I Mei i la kha synrop ia ngi baroh arngut. Ynda ngi la ia jan samla, u pukir u la wan·pan na I Pa, ba i dei ban ai noh ia kawei kawei napdeng jong ngi, namar ba i la ia kular bad u naduh mynshuwa. Namar ba i Pa, i la kwah khun eh, im banse shuh ban kohnguh ban iateh gular bad u pukir, lada kha khun da ka kynthei ne shynrang ruh kumjuh. Hynrei i Pa jong ngi i la bynnud eh ban ai ia ngi ba ngi ia bhabriew eh. I la pan map na u pukir katno katno ruh um sngap shuh. Kumta u la rah tuh ia ka hynmen jong nga, u shu her shalor suin bneng. Hynrei kin leit iabeh pat shaei kim ia shem shuh. Kumta i Pa jong ngi i la phah wad kylleng, hynrei shaei shaei ruh kim shem shuh. Ki la ia iam sngewsih haduh katta katta ba ki la duh ei ia ka hynmen jong nga. Hadien khyndiat snem ka la wan poi ka rakot, ka la bam duh lut ia ki briew baroh shi shnong. Hynrei i Pa ruh i la ialeh haduh katta katta ia ka rakot. Katba i nang pom ia ka da ka wait ki la nang mih shibun ki rakot haduh ba im lah shuh ban ia leh bad ka. Kumta ka la pyllait im sa tang ia nga marwei, ka la ri ka la sumar bha bad ka la ieit eh ia nga, ka leh kum ia la ka jong ka khun. Kumta U Blei hi u la phah ia phi, ba phin wan pyllait im ia nga na ka kti jong ka rakot. Ngi te baroh arngut shi para kiba la ia shem jingjinjar sat hi haduh katta katta".

Kumta katba ka dang iathuh khana, ka la iam artad namar ba ka sngewsih bad sngewsangsot ia lade bad ia ka hymmen. Ka la ong, "Ngam tip shuh i kong i dang im, ne i la iap ?" Ka iam pait dohnud. U khun patsha bad ka puri ruh ki la jaw ummat lang. Ka Hiramoin Manik katba ka dang iam kumta kita ki ummat jong ka ki la kylla mawkordor kiba lieh sngur.

Hangta ka puri ka la peit lyngoh haba ka la iohi ia kita ki mawkordor ummat jong ka Hiramoin Manik. U khun patsha bad ka puri la ia khroh bad pyntngen ia ka bad ki la ia sngew synei eh ia ka bapli ka khun patsha.

Kumta u khun patsha u la khreh ban leit wad noh ia kata ka dud bad u la ong ia ki baroh arngut, "Da kynmaw ba phin nym ia mih shabar ha ka por mynsngi, namar ioh ki iohi ki briew ia phi bad kin leit iathuh ha u patsha." Kumta baroh arngut ki la ia kohnguh ia u. U la ong, "Haba phi ia kwah ban mih shabar ruh phi dei ban ia mih mynmiet mynmiet ynda la kynjah briew ho". U la ong ruh ia ki ba kin ia kit khia bha baroh arngut. U la ong ia ka aia bad ka tymmen ruh ba kin ia sumar bha ia ki. Ka aia ka la pynkhreh ki jingbam jong u baroh shimiet ba un rah sha lynti. Dang step phyrngap u la khie u la bam la dih. U la doh ia ki lok baroh arngut, u la khublei ia kita ki kmie baroh arngut bad ki la ia kyrkhu kyrdoh ia u.

Ka Hiramoin Manik, ka la batai ia ka lynti ba u dei ban iaid. Ka la ong, "Phi dei ban

jam hi na kato ka wah bah ba ngi ia iaid ha kato ka ba ngi dang ia wan. Phi dei ban leit shaphang sepngi, bad phin sa leit poi ha lai lad lynti. Phi dei ban iaid na ka lynti kaba shaphang kamon. Phi dei ban ioh siat shuwa kawei ka skei shuwa ba phin poi hangta, namar ba u don uwei u khla uba la ap lypa hangta ha lynti. Kumta phin ai ia u da kata ka skei ba un bam bad un sa pyllait lynti iaphi ba phin iaid suk.

"Nangta phin sa poi ha kawei ka them kaba bun bha ki jakoid bad phin kem lupa ki jakoid shi iarong. Ynda phi la iaid la iaid, phin sa ia shem ia u bsein uba heh. Kumta phi dei ban theh lut ia kita ki jakoid baroh shi pla iarong ai ba un bam u bsein, ba un pyllait bad un nym pynmynsaw ei ei ruh ia phi. Katba u bsein u dang byrngia ia ki jakoid, phin lait na u bad phin ioh iaid beit la ka lynti. Phi dei ban kynmaw lada phi siat ia ka skei, haba ka kyllon shaphang sepngi, te u khla un ym bam da lei lei ruh. Kumta phi dei ban leit ai ia u khla da kaba kyllon shaphang mihngi te un bam. Kane kawei ngan pynkynmaw ia phi, phi dei ban iaid husiar bha, ynda phi la poi ha kata ka jaka ba u shong u rukir. Lada phin nym lap ba iohi ia u, un sa kynrup ei ia phi bad un leit set ia phi shapoh ka along ïing byndi jong u, kaba u la set lypa ia ki briew kiba un kñia. Kumta ynda phi ia shem ia u ruh wat ju sheptieng, wat ju konguh ei ei ruh ia kaba u ong ma u. Tang katta phi la sngew thuh hi."

Hangta u khun patsha, u la mih na iing, u la iaid bran, la bun sngi. Katba u dang iaid kumta, u la iohi kawei ka skei ba ka bam phlang, u la siat shi khnam phak ka la kyllon kram shaphang mihngi. U la bah ia ka ha ka tyrpeng, namar ba u long uba khlain haduh katta katta ym i dap rah. Haba u la nang iaid kumta, u la leit poi ha ki lai lad lynti. Hangta u iohi shisha ia uta u khla uba heh bad uba ishyrkhei u ap hangta hapdeng lynti, u la thmu ruh ban kynrup ia u. Hangta u la bret kynsan da ka skei. U khla u la kynrup ia ka skei, u khun patsha u la lait im bad u la iaid beit la ka lynti. Katba u dang iaid kumta, u la leit poi ha kawei ka jaka kaba bun ki jakoid bad u la kem ia ki shipla iarong. Ynda u la iaid nangta sa tang shiphang u la iohi ia u bsein uba heh bad uba ishyrkhei. Kumta ynda u la poi hajan jong u, u la mut ban kynrup ia u khun patsha, u la theh shaid ia ki jakoid, u bsein u la ieh noh ia u bad u la kynrup ia ki jakoid.

Hangta u la iaid-suk la ka lynti. Ynda la poi ha kata ka jaka u pukir, u la iohi kawei ka iing bad u la leit rung shapoh kut iing.

Hangta u la iohi shibun ki briew kiba la ia shah set byndi. U la iohi ba ia uwei pa uwei u briew la teh na ki kti bad na ki syngkai, u la iohi ia kawei ka kynthei kaba bha briew haduh katta katta. Haba u la peit bniah bad peit shin ia ka, ka don ka jingia syriem thik kum ka Hiramoiñ Manik. Katba

u dang ieng peit lyngoh ia ka, ka la pyrta ia u, ka ong, "Phi la wan poi lei shane ? To khie leit phet noh ko Rangbhabriew, nga sngewsynei ia phi! Phim iohi ia kine ki briew ba ki la shah pynshitom ha u pukir bam briew ?" Tang ka ktien ruh ym pat kut, u pukir u la wan mih naei naei ruh ym iohi. Ani wow uba la i shyrkhei sat hi ban peit ia ka dur jong u, kaba la i ngiew kumno re kumno. U phong ruh da u shñiuh khlieh, u bat ha ka kti da u dieng tangon uba da u nar.

Kumta u la shim ñiat ia u khun patsha bad u la rah ia u kumba rah ia i khunlung bad u la leit set kyrpang ia u ha kawei pat ka kamra, namar ba u la ithuh ia u ba u dei u khun bakhraw bad uba bhabriew. U la ai dud ia u shi luta bad uwei u kpu bad ia kita kiwei kiwei ruh u ai kumjuh. Kumta ynda u la dep ai jingbam ia ki baroh, u la ong ia u khun patsha "Ko Rangbhabriew, bad me mynta ki la dap shispah ngut", bad u la shu jah noh shaei shaei ruh um iohi shuh ia u.

Hangta u khun patsha, u la sngew khuslai haduh katta katta namar ba u la shah set byndi hangta ruh haduh laibnai ei ei. Une u pukir, ynda u la dei ka por ba un kñia, u la leit pynsum lut uwei pa uwei u briew baroh shispah ngut ha kata ka Nan Dud, kaba dap bad kaba la shlei hi miar da ka dud suda, bad ia ka la tap bha da u tympew tang shisla baroh kawei ka nan. Ynda u la dep pynsum lut

ia kita baroh, u la leh biang ia ki ha trai u wei u diengbah uba heh, uba don ha phyllaw ïing jong u.

Hangta u la leit ialaim ia u khun patsha ha kata ka jingkñia jong u, kaba u la siang sla kñia lypa shispah tylli. Hangta hapdeng u la pynmeh ka ding kaba heh, bad u la tiew halor ka ding, uwei u khiew dek uba heh bah bad uba ngiam bad uba biang ban thep lut ia kita ki khlieh briew baroh shispah ngut. U la pynthnam lypa da ka khi shikhiew.

Uta u pukir, u la bat ha ka kti kamon jong u ka wait kaba phyrnai khrek-khrek kumta u la phah ia u khun patsha ba un iaid tawiar sawdong laisien laiwat ia uta u khiew. U la ong ia u ba u dei ban nguh ia ka khlieh ha uta u khiew. Hynrei uta u khun patsha, ynda u la iaid tawiar tang arsien u la ieng noh. U pukir, u la ong ia u, "Kam dei ba men leh kumto, me dei ban iaid tawiar laisien-laiwat ia u khiew bad men nguh ha une u khiew".

Hangta u khun patsha u la ong, "Ngam nang te ban leh kumta, to hikai shuwa ma phi seh ba ngan ithuh, namar ba ngam pat ju iohi". Hangta u pukir, u la sieh ia kata ka wait ha khyndew bad u la hikai ia u. U la iaid tawiar laisien ia uta u khiew dek, u la nguh ngon ka khlieh ha u khiew. Hamar kata ka por u khun patsha, u la shim ia kata ka wait, u la

pom bhat na ryndang u pukir bad u la dkut ka khlieh jong u moin ly-moin bad ka la hap hapoh uta u khiew. U la shim sa ia ka met jong u, u thep lang hapoh u khiew dek. Hangta ba ka la thnam ka khi te la i shyrkhei. Kumta kita ki briew baroh khyndai phew khyndai ngut, haba ki la iohi ba u iap uta u pukir, ha ka jingiasngewkmen bad ka jingsngewbha, kila ia risa shar shi shar, ba ki la ia lait im na ka kti jong u pukir.

Hangta u khun patsha, u la law lut ia kita ki kynjri nar na baroh khyndai phew khyndai ngut kiba u la teh u pukir. Ynda ki la lait ki la ia ong, "Ngi te ngin ia bud lut ia phi u nongpyllait im jong ngi". U khun patsha, u la ong ia ki, "Phim dei kein ban wan bud ia nga, namar ba ngam shym la wan khnang shane ban wan pyllait im ia phi baroh. Hynrei nga la poi shane ruh na ka bynta la ka jong ka kam. Kumta phi baroh, phi dei ban ia khreh ban ia leit phai noh sha la ïing la ïing. Ngin sah tang ka jingieit bad ka jingkynmaw katba dang ia im ha kane ka pyrthei".

Hangta ki la ia khreh ban ia mih noh, ki la ia khublei ia u bad ki la ia kyrkhu kyrdoh ia u, ba un shem bha shem miat, ki la nguh la dem ia u. Kumta ki la ia leit phai lut sha la shnong la jong.

Hangta u khun patsha, u la leit rung shapoh kamra ba set ia kata ka kynthei bad u la iathuh

ha ka ba u la pyniap ia u pukir ksuid runar. Kata ka briew ruh ka la ong, "Nga dap da ka jingsngewnguh bad ka jingsngewkmen kaba khraw ba phi la pyllait ia nga na kane ka ïing byndi, da ka bor U Blei, Uba la ai jingstad ia phi. Phi la jop ia une u pukir uba bam briew bad uba runar bad u bala rah tuh ia nga na ïing syiem. I Mei I Pa ruh kim ia tip ei ei bad u la wan buh ia nga hangne la bun snem. Kumta nga long ruh kaba sniew nusip, kaba la shem jingjynjar. Nga la shong la bun snem hangne, tang ba ngan mih habar ruh um ju shah bad u shu set byndi sah ia nga." U khun patsha, u la kylli ia ka, "Phi kyrteng iei keiñ?"

"Nga kyrteng ka Larmanik, bad ka para jong nga ka kyrteng ka Hiramoin Manik. Ngi dei kiba kha synrop. Kumta la slem bah bad la bun snem mynta ba nga la ia khlad na ki jong I Mei I Pa bad ka para, ngam tip ki la ia long ia man kumno mynta ?" Ka la iam bad ka la jaw ummat katba ki nang jaw ki ummat jong ka ki la kylla mawkordor kiba lieh sngur.

U khun patsha u la sngewthuh shai ba ka ia dei shi para bad ka lok jong u. Hangta u la ong ia ka, "Phim dei ban sngewsih ei ei ruh namar ba i para jong phi ruh i don ha ka jingsumar jong nga bad i shait i koit bha. Ia I ruh kumjuh, nga la pyllait im na ka kti ka rakot". Ka Larmanik ka la ong, "Nga ruh ngan bud ban ialeit ryngkat bad phi ba ngin ia shem lang baroh shi para."

U khun patsha, u la ong ia ka. "Phin sngewbha ban leit ialam biang ia nga sha kato ka jaka, ha kaba don ka Nan Dud bad u tympew ?" Kumta ka la leit ialam ia u bad u la iohi shisha ia kata ka dud ba ka shlei ha ka nan bad uta u tympew uba tang shi sla, uba la tap bha ia ka nan baroh kawei. Hangta u la tong ia kata ka dud shi luta bad u la ong, "Ko dud, kumba nga la tong ia phi ka dud shi luta, to wan bud lut sha kata ka jaka ba ngan leit buh ia phi". U la kheit ia u tympew bad u la ong, "Ko tympew kumba nga la kheit ia me to wan bud lut ha kata ka jaka ba ngan leit thung ia me."

Hangta ki la ia mih noh nangta, bad ki la ia iaid bran. U la kylli ia ka Larmanik, "Ngin ia iaid na kano ka lynti ?" U la iathuh ia ka ba ha kato ba u dang wan shata u la iaid na ka lynti kaba ap u khla bad u bsien. Ka la ong ia u, "Kito, u khla bad u bsien ki dei ki mynsiem jong u pukir, hynrei mynta te kim don shuh ba u la iap."

Kumta ki la ia iaid bun sngi bad ki la ia poi ha ïing ynda la miet bha. Ki la ia rung baroh arngut ha ïing.

U khun patsha u la iathuh ha ka puri ba u la pyniap ia u pukir. "Ine ruh i la sah sa tang marwei ym don ba peit ba khmih ia I. Kumta nga la hap ban wan ialam lang noh ia I. I dei shi para bad i Hiramoin Manik bad i kyrteng i Larmanik." Kita baroh arngut shi para ki la ia

doh iadait, bad ki la ia kdup khop bad ki khlem nang ia kren shuh tang shi kyntien ruh. Ki la ia iam pangnud pangnam haduh katta katta, namar ba ki la ia sngewpang mynsiem bad ki la ia sngew paitdohnud eh, ba ki la nang tharai ba kin nym ia shem shuh junom.

Kumta katba ki dang ia iam kumta ki ummat jong ki, ki la kylla mawkordor kiba lieh sngur bad kiba phyrnai. Kita baroh arngut shipara, ki la ainguh ia U Blei U Trai Kynrad, ki ong, "U Blei hi U ba la aibor bad U la phah ia u khun patsha ba un wan ban pyllait im ia ngi baroh arngut shipara, ba ngin ialait na ki jingiashem jingjynjar sohsat. Ngi ai nguh ia U Blei U Trai Nongthaw da ka jingisynei ia ngi, haduh ba ngin da ia shem pat baroh shipara".

Kita ki lok u khun patsha, baroh laingut, ka jingiaieit phylliew jong ki, kaba la itynnad sat hi, ki ia shongsuk, ki ia im suk kyrhai. Ka jingbhabriew jong kita baroh arngut shi para, haba ki ia shongkai hapoh ba dum mynmiet ruh, phi lah ban iohi ia ki khmat ba bhabriew jong ki namar ba ki dei ka snam mawkordor.

Ka puri ruh ka long kaba bha briew palat liam, hynrei ki la jop hi kita. Ka aia bad kata ka tymmen ki la shu ia peit lyngoh ia ki bad ki la shoh bieit ia ki jingbhabriew jong ki. Haba ki dang iohi nyngkong ia ka puri ruh ki la iaroh ia ka jingbhabriew jong ka, hynrei ban ia pyrshang hi bad kita te kam kot haei haei ruh.

Ha kawei ka miet, u khun patsha u la iathuh khana lut ia ki jingshem jong u, naduh ba u dang phet na ïing, namar ba ka kmie jong u bad u kpa nah ki la mut ban pyniap ia u, bad kumno ba u la pyniap ia ka rakot bad ia u pukir.

U khun patsha, u la ri bad u la sumar lang ia ki baroh lai ngut, kim ju ia kajia ne sngewsih ei ei ruh, ki dap tang ka jingiakmen bad sngewbha bad ki jingiaieit khuid mynsiem. Kita ki khun patsha baroh arngut shi para ki long kiba ialeh rit bad ki ia burom ia ka puri haduh katta katta. Hangta ynda la dap kata ka ia ba u la buh por u patsha, hynriewbnai, uta u patsha u la sngewkwah eh ia kata ka dud bad u tympew bad u la phah wad da u shakri sha ïing ka tymmen ban leit kylli la u la wan ne em uta u khynnah. Uta u shakri u la rung ha ïing ka tymmen u la kyndit kynsan ba u la iohi ia ka jingthaba khlek, u la kyllon kram. Ynda u la kyndit bynriew nangta, um nud tang ban peit ruh ia ki lok u khun patsha bad um lait tang ban kren ruh. U shu phet noh sha ïing u patsha bad u la iathuh ha u patsha ia kaba jia baroh. "Hamar ba nga dang rung ha ïing ka tymmen," u la ong, "nga la iohi ia ki briew ha kyndong ïing ka tymmen, kiba bhabriew bad kiba phyrnai haduh katta katta, haduh ba nga da kyllon kram. Shiphang ngam tip briew shuh, bad nga tang shu kyndit nangta khlem kren iano iano ruh, nga phet bran bad nga khlem da kylli shuh ia u khun ka tymmen ruh. Ngam nud wat tang ban peit ia ki ruh !"

Hangta u patsha, u la sngewkwah eh ban iohi sa ia kita ki briew kiba kumno eh, u la ong ia u, "Me dei ban leit ialam ia nga sha ïing ka tymmen". U patsha u la ialam laingut ki shakri. U patsha u la rung ha ïing ka tymmen, hynrei kita ki lok u khun patsha ki la ia rieh. Namar ba ka ïing ka long kaba rit eh kim ialah shuh ban ia buh rieh ialade. U patsha u la iohi, u la kylli, "Ki briew aiu kitai kiba thaba na kyndong ?"

U khun patsha bad kita ki tymmen, ki la sah sa ka lyngngoh, ba ki la ia kyndit eh, kim nang ia kren shuh ia u patsha, kyndit-kyndit ba u la wan rung ryngkhat kat u patsha ha ïing jong ki. Khamtam eh ka jingsngew jong ki ba u la iohi ia ki lok u khun patsha ba kim shym la poi pyrkhat ei ei ruh ba un wan. U la kynhied ia u, "Balei mem jubab haba nga kylli ia me?" Da ka jingbym banse shuh, ba u la sheptieng eh u khun patsha u la ong, "Ki dei ki tnga jong nga baroh laingut."

U patsha u la kwah eh ban iohi, u la ong ba ki dei ban mih shabar. Kumta ki la iamih lang baroh laingut. Hangta u patsha u la shu peit lyngngoh ia ka jingbhabriew jong ki bad um nud ban peit pyrshah ia ki, ba ki phyrnai bad ki thaba kum ki mawkordor. Hangta ka mynsiem bishni ka la rung hapoh u patsha, u la pyrkhat ha lade "Da ma nga u patsha ruh ngam ioh ki mahadei kum kine, hynrei kum une u khynnah u ioh !" U patsha, u khlem nang kren shuh ia ki baroh, u la shu phet iam rem sha la ïing.

Ynda u la poi ha ïing, u la phah khot da ki shakri ia uta khynnah. U khun patsha u la kylli ia ki, "Ban lei pat de u da phah khot ia nga". Ki shakri ki la ong, "Ngim tip". Hynrei tang kumta u la sngewthuh ia ka jingshun bad ka jingbishni u patsha, u la sngew khuslai ha lade na ka bynta kita ki lok jong u.

Kumta u khun patsha u la leit rah ka dud bad u tympew, u la poi ha khmat u patsha, u la nguh ia u, bad u la ai ha u ia ka dud bad u tympew. U patsha u la sngewkmen eh ba u la ioh ia ki bad u la phah ia u ba un leit theh ia ka dud hapoh ka nan. Mar kumta kumta hi ka la shlei ka dud miar ha kata ka nan kaba heh. U la thung sa ia u tympew harud ka nan. U la tap ia kata ka nandud baroh kawei, ba kin ia dih dud kin ia bam tympew ki khun ki hajar u patsha.

Ynda u la dep ia kita baroh u patsha u la ong ia u, "Nga phah khot ia me mynta, ba men ai noh ia nga kawei napdeng ki lok jong me, namar ba ki ia bhabriew eh te. Nga sngewkwah eh ban ioh lem kawei ia nga. Men pyrkhat kumno! Men ai ne em ia ka jingpan jong nga?"

Hangta u khun patsha la kumba dung ngang ha u klong snam jong u, haba u la ioh sngew ia kita ki ktien u patsha, haduh ba um nang jubab shuh. U la thangiong ngain bad u la ring tyrkhong khait. U la ong, "Ko patsha kynrad, da ma phi u syiem u patsha, uba long

u nongbishar bad u nong synshar ia ka hok bad ia ka pop, phi la tip bha ba ka long ka bym bit eh bad ba ka long ruh ka kam kaba sang iap sang im ban i kwah ia ka tnga u briew, ne ia u tnga ka briew! Kumta da lei lei ruh ngan nym ai ia la ki jong ki tnga".

U patsha haba u la sngewthuh ia kata ba um ai da kaba suk u la ong ia u, "Haba mem ai da kaba suk, to ngin ia leh noh da ka thma, da ka wait ka stieh, bad ngan shu knieh da ka bor ia ki." U khun patsha u la ong, "Ngan da leit pyrkhat shuwa sha iing." U patsha u la ong, "Me dei ban wan poi sha nga lashai dang step."

U khun patsha u la leit noh sha iing da ka jingsngewsih kaba haduh katta katta. U la iathuh ha ka puri, ba u patsha u la pan ban ai noh ia u kawei napdeng jong ki baroh laingut. Kita baroh laingut ki la ia sngewsih bad ki la ia sngewdom bad sngewbitar eh ia u patsha. U la iathuh ha ka aia ruh bad u la ong, "Ka pop aiu eh te Mei, ba nga la leh ? Da u syiem u patsha ruh u la pan sa ia ki tnga jong nga bad ba u la leh ban bein ia nga haduh katne! Lada ngam ai ia u kawei napdeng ki lok jong nga te, un ialeh da ka thma. Ko Mei, haba kumne nga don tang marwei, te kumno ngan leit ialehthma bad u, uba don bun hajar ngut ki shipai ki swar ?"

Hangta u la sngewsynei eh ialade bad u la jaw ummat, na ka bynta ka jingiashem jing-

jynjar eh jong u. Kita ki lok jong u baroh laingut ki la ia ong, "Ia ka ban jah burom hi te, la khambha ba ngin iap". Ka aia lei lei ka bapli ha la ka jinglong tymmen ka la sngewsih eh bad ka la iam pangnud, ba ka la sngewsynei eh ia u khun patsha, u bapli uba khlem ioh jingsuk tang khyndiat ruh. U la iathuh ba u patsha, u la ai por ia u tang shimiet ba un pyrkhat. U la ong, "Sa tang u syiar bneng kein u ban ai lad u ban iarap ia nga." Kumta u la duwai, "Ko Blei Trai Nongthaw to iarap bad to aibor ia nga, to iada ia nga. Ko Syiar Bneng, to iarap ia nga bad to iada ia nga, ba ngan lait na ka jingsniew baroh, ba ngan lait na u nongshun uba thom bor ia nga."

Hangta ka puri ka la ong, "Wat sngewsih ei ei ruh, namar ba nga don kane ka sati, ba i ai i Pa ia nga. Ngan duwai ba kan iarap ia phi. Kumta phi dei ban ieng skhem ha la ka jong ka hok kum u rangbah ban iada ia ka mynsiem bad ka burom. Khie leit ong ia u patsha. ba phim lah ban ai ia ki lok jong phi, namar ba u pan ia ka bym dei hok. Lada phi ong ban ialeh da ka thong ruh ngin ialeh."

Dangstep phyrngap u la leit sha iing u patsha bad u la kylli ia u, "Me pyrkhat kumno ?" "Nga te da lei lei ruh ngam lah ban ai ia la ki jong ki tnga." U patsha, u la ong, "Namar kata te ngi dei ban ialeh noh da ka thma. Lada me lah mame, nga kular ban ai lut ia ka hima jong nga baroh kawei."

Hangta u khun patsha u la ong, "Phi ki bakhraw batri baroh, kumno, phi ia mynjur ia kane ka jingkren jong u patsha ?" Hangta ki bakhraw batri baroh ki la iakren bad ia pyni bad ki la khang arti arjat ia u patsha ba un nym i kwah ia ka tnga u briew ba ka long ka bym dei bad kaba sang iap sang im.

Hynrei u patsha um kohnguh ba ki khang ki bakhraw batri katno katno ruh. Hangta ki la ong, "Haba u patsha u ba la kwah eh ia ka tnga u briew, te ai ba un leh katba u ıon hi shato." Hangta u patsha, bad u khun patsha, ki la ia smai soskular bad ki la ia teh jutang ba kin nym ia kylla shuh. Lada u jop u patsha, u dei ban ioh lut ia ki tnga jong u baroh laingut. Lada u jop uta u khun patsha, un ioh lut baroh kawei ka hima. Kumta ki bakhraw batri baroh, ki la ia smai soskular bad ki la teh jutang hok, ba kin nym ia kylla jutang. "Ngin long ki sakhi ia ki arliang mamla", ki la ong.

Hangta u patsha, u la ong, "Men sdang ma me, ne ma nga ?" U khun patsha u la ong "Ko Patsha, phi dei ban sdang ma phi kein uba kwah thma eh". U patsha u la ong, "Ngan siat shuwa ma nga ia me laisien laiwat. Lada ngam lah ban pyniap ia me, te la dei sa ka kylla jong me, ba men siat ia nga laisien laiwat. Namar kata lada uno uno uba jop un ioh ia kaba ngi la ia kular. To da ia sngap bha phi

ki bakhraw batri bad ki khun ki hajar baroh ia ki jingiakular bad u khun ka tymmen."

Kumta u khun patsha u la leit shuwa sha ïing ban leit khreh ban leit ialeh thma bad u patsha. Hangta ka puri, ka la duwai ha ka sati koina, ba kin wan ki shipai ki swar jong ka, da ki laiphew mrad baroh-ki khla, ki hati, ki dngiem, ki suri, ki myrsiang, u ngap, u dkhi, u kyieng u dkhan. Kumta ki mrad her, ki la ia wan haduh ba ka la dum ka bneng ka khyndew tiaw, la khynñiuh sa ka khyndew, ka la khie ka eriong erngit.

Hangta u patsha, u la siat ia uta u khun ka aia laisien laiwat, hynrei um dei. Hangta ka puri, ka la phah shuwa tang da ki mrad her, ba kin leit dait ia u patsha bad ia ki shipai jong u baroh. Ki la ia khynthah ia kita ki shipai ialeh thma, haduh ba ki la lynñiar bad ki la ia phet kim ia tip briew shuh, khamtam lei lei haba u la ioh dait ioh kynthah u kyieng, u dkhi, u dkhew. Kumta kita ki shipai baroh, ki la ia bret lut ia ki suloi ki man, ia ki khnam ki ryntieh bad ki la ia phet bad ki la ia leit kat haba don u patsha. Hangta u patsha u la sma tieng ka met bad u la sheptieng bad u la kyiuh haba u la iohi ba ki la wan phet lut ki shipai. Kumta u la pynbor ia ki shipai ba ki dei ban leit ialeh, ba tang ban ioh pyniap noh ia uta u khun ka tymmen.

Kumta ki shipai ki la ialeit bad ki la her shaid shaid ban ia leh. Ki la ia wan mih sa

ki khla, ki hati, ki dngiem, ki suri. Hangta ki la ia siat katno katno ruh kim iap. Kumta kita ki mrad ki la ia tur shaid shaid bad ki la ia ïuh, ki la ia ñiom naphang. Kumta haba ki la iohi ba kim lah shuh ban ialeh, bad ban ia kyrshan te ki la ia phai dien biang.

Kumta u patsha, ha kata ka jingsheptieng eh, u la ong, "Kane te ngi la dei ban ia leit pan map noh, hynrei ngi la iap lut. Haba ngi la shah dait ha ki mrad her, ki ngap ki kyieng bad kiwei de, sa ki mrad sawkjat pat de kin bam bad kin ïuh kin thom naphang !"

Hangta u myntri rangbah, u la leit bad u la ong, "Me la jop ma me, ko khynnah, to pynsangeh noh ia ka thma." U khun patsha u la ong, "Haba nga la jop ma nga ha ka jingialeh, kumno phi ia bat ne em ia la ki jingiateh kular, ba ngan ioh ma nga ia ka hima jong phi baroh kawei ? Nga ngeit skhem ia phi ki bakhraw batri baroh, phin nym ia kylla jutang shuh."

"Kumba ngi la ia mynjur lang baroh arliang mamla, shuwa ban ialeh thma, kumta ngi ki bakhraw batri baroh, ngi long ki sakhi ia ki arliang mamla. Kumba me la jop hok ha ka jingialeh thma bad u patsha jong ngi, kumta ngim lah shuh ban pynkhein ia ka jingiateh kular. Mynta me la dei ban leit shimti noh ia ka hima, na u patsha rim. Ma ngi ki bakhraw batri, bad ki khun ki hajar baroh, ngi dei ban

thung patsha thymmai noh ia me. Namar ba ia une u patsha rim te ngim ia mom shuh, ba u long uba sarong, bad uba runar, bad uba dukhi haduh katta-katta, u bym ju don jingisynei iano iano ruh bad um ju don ka jingpyrkhat bad ka jingisynei ia kiba rit baria, ia ki rangli ki juki. Kane kawei kaba ngi la ia sngewsih eh ia ka jingleh bym hok bad ka kam bymman jong u ba u la kwah jubor eh, ban knieh da ka bor ia ka tnga u briew. Kumta ia kino kino ki kam ruh, ym ju khein briew ia ngi ki bakhraw batri, u leh katba u mon hi. Na kane ka daw ngi ruh ngim mon shuh ia u ba un long patsha."

Hangta ki bakhraw batri, ki la lum ka dorbar bah, baroh kawei ka hima. Uta u myntri rangbah u la ieng bad u la pyrta da ka sur ktien kaba jam ba kin ioh sngewlut ki paidbah. U la kylli, "Ko khun ko hajar jong ka hima baroh, kumno phi ia sngewbha bad sngewhun lang ban ia mynjur lang kawei ka buit kawei ka bor, ba ngin ia thung patsha thymmai ?" Kita ki paidbah ki la ia ieng bad ki la ia mynjur, bad ki la ia ong, "Ngi ki khun ki hajar, ngi la mon da ka jingsuk mynsiem, ban thung da u patsha thymmai." Kila ia ieng bad ki la ia risa shar shi shar. Ki paitbah baroh ki la ia leit tur sha khmat u patsha thymmai bad ki la ia nguh ia dem burom patsha ia u. Kumta ruh ki bakhraw batri baroh ki la ia ngúh patsha ia u. Kumta ki la ialeh ka niam ka rukom ban pynskhem ka jingthung patsha. Ki la siat ki suloi

ki man. Ka la long ka jingleh kmen leh ngewbha bad ki jingtem jingput har rukom. Ka puri ka la pynriam da ki jain phong syiem ia u patsha thymmai. U ruh u la kren ha khmat ki paidbah u la ong. "Nga dap da ka jingsngewnguh kaba khraw, ba phi la ia ai bad ba phi la ia kyntiew burom ia nga, kumba nga la jop hok, ki jingiakular bad u patsha rim ryngkat bad phi ki bakhraw batri baroh. Da ka jingiarap U Blei Uba stad U la pyllait ia nga na ka kti u nongshun ba runar tam." U patsha thymmai, u la ai ka jingkhawai ia ki khun ki hajar, ka neh bun taiew.

U patsha thymmai u long uba nangbha bad uba stad ban kren ki ktien ieit ia ki khun ki hajar, u long uba nangbha ban pynbeit bad ban pynhun ban pynsuk ia ki khun ki hajar. U don hi ka sap syiem ka snam baheh, u long uba sbun bad uba isynei ia kiba duk kiba rangli. Ki khun ki hajar ki ia ieit bad ki sngewbha eh ia u.

Ki myntri bad ki bakhraw baroh kim ju ia don ka jingiabishni hapdeng jong ki, u la ai la ka jong ka jong ka bynta ba kin trei kam. Kumta ki bakhraw batri baroh ki ia im suk, shongsuk ha ka jingsynshar thymmai jong u. Ki la ia sngewnguh ia U Blei U Trai Nongthaw, ba u la ai ha ki u patsha, uba stad bad uba hok. Kumta ki khun ki hajar jong u, ki rangli, ki juki, kiba duk kiba raitoi, ki la wan nguh patsha ia u. U la ai jingiarap ia ki da ki jingkyrkhu kyrdoh ba kin bha kin miat.

Ki mahadei jong u patsha thymmai baroh laingut ki dap da ka jingsngewbha ka jingsngewhun mynsiem, ba ki la laıt na ka kti u patsha ba runar u nongshun jong ki. Ki la dap da ka jingsngewnguh ia U Blei U Trai Kynrad Uba dap da ka jingisynei, bad U bym ju iehnoh bad U ba la pyllait na ki jingjynjar baroh.

Ia uta u patsha rim ym don ba leit kren leit mih mano mano ruh namar ba ki la ngiah bad ki la isih eh ia u.

Da ka bor jong kata ka Sati Koina, u la thaw ka ïing paki dulan da ka ksiar nylla bad ki mawkordor bad u la buh bun ngut ki shakri shakor ba kin ia sumar ia ki mahadei. Ka aia ruh ka la tymmen bha bad u la buh ki shakri ba kin ia sumar ia ka. U ieit ia ka kum la ka jong ka kmie. U patsha, u la ai ia ka ba kan leh katba ka mon, namar ba ka la long khyllung ha ka jingim tymmem jong ka.

U khun patsha haba u la long patsha u la im pahuh pahai bad ka shembha shemmiat. Hynrei um ju klet ia la u jong u kpa, u iai kynmaw ieit dik dik ha lade. U la pyrkhat naduh dangrit, u dang dap shiphew snem ka ryta, ba u la ia khlad bad u kpa. Katba la nang kham slem lei lei ka por, ka jingsngew kynmaw ieit, ka la nang khamjur. U la sngewsih u la sngewpisa mynsiem haduh katta katta na ka bynta u kpa,

namar ba um ju ioh jingtip ei ei ruh shaphang jong u, tip u la iap ne u dang im! Ka aia ka la ithuh ba u don ka jinglehdiaw, ka khmat kaba i sngewsih. Kumta ka aia, ka la kylli ia u, "Balei khun, phi long kumne? Phi don ka khmat kaba i sngewsih." Kumta u la iathuh ha ka, "Ko mei, nga sngewsih bad sngewkhuslai eh haba nga pyrkhat na ka bynta I Pa. Naduh ba i la leit sha dkhar haduh mynta ngam ju iohi shuh ia i. Ngam sngewhun ka mynsiem jong nga, tip i la iap ne i dang im ruh!"

Ka aia, ka la ong, "Ko khun baieit, ka la bha shibun eh haba phi la ioh ia kata ka jingmut bad ka jingpyrkhat babha, na ka bynta i kpa nongkha, khamtam eh haba phi la shembha shemmiat bad ba phi la long syiem long patsha haduh katne, kyrhai ha ka jingsuk jingsaın halor ka burom, kumta wat ju pynkhuslai ialade. Ka la bha ba ngin ia leit wad hi noh ia I kpa jong phi."

Kumta ki la ia khreh kyrkieh ban ia leit noh. Hangta u patsha, u la iathuh ha ki myntri bad ki bakhraw ba u kwah ban leit peit noh ia la u jong u kpa. Ki myntri ruh ki la ia mynjur ba un leit wad ia u kpa, ki la ia lum da ka dorbar ban pynbeit ia kata ka jingleit jong u patsha. Ki la ia pynkhreh ki shipai ki swar, ki shakri ki shakor bad ki la pynkit ka bam ka dih bad ia ki jingdonkam baroh ha ki hati. Hangta u patsha, u la aiti ha ki myntri ba kin ia peit bad pyniaid lang ia ki kam hima baroh haduh ba un da wan

phai pat. Ia ka ïing syiem ruh, ki la ap pahara da ki shipai ki swar. Ia kata ka tymmen trai shnong u la buh ba kan ap ia ka ïing sy·em. Ka long hi kum ka kmie u patsha, u la buh bun ngut ki shakri ki nongsumar ia ka. Ki la pyn-khreh bun tylli ki hati ban shong ki briew bad ia u hati u ban shong u patsha, bad ki mahadei. Ka puri ka la pynriam da ka palong ksiar ban buh halor ka met u hati, ka jingitynnad haduh bym nang shuh ban iathuh bad ban batai. Ki khun ki hajar ki la ia wan poi na kylleng ban wan ai khublei ia u patsha bad ki la sngewkynjah eh haduh katta katta namar ba ki ieit ia u. U la ai khublei ia ki bakhraw batri bad ia ki khun ki hajar baroh.

Hangta u patsha bad ki mahadei bad ka aia ki la ia shong halor ki hati. Ki khun ki hajar ki la shu la peit lyngoh, haba ki la iohi ia kita ki mahadei, kiba bhabriew haduh katta katta baroh laingut, namar ba kim pat ju iohi ia ki ba kin ia mih tang habar ruh. Ki la ong, "Pleng u patsha tymmen u bapli uba dakait uba runar, u la dei ban bishni bad ban ikwah shisha ia kine ki ma-hadei kiba la bhabriew palat liam ha kane ka pyr-thei." Ki paitbah ki la ia peitkai khlem ngiah shuh ia kita ki mahadei. Hangta u patsha, u la mih bak na ïing syiem, ki paitbah ki la ia pyrta, "Ko patsha thymmai baieit jong ngi to wan phai kloi ba ngi ia kynjah eh ia phi u syiem uba bha."

Kumta ki la ia leit, hynrei kim ia ithuh lynti, bad ki la pynthom da ki hati ia ki khlawbah, ba-

kin shna lynti bad ki ia sah miet tang ha ki jaka ba don um. Hangta u patsha, u phah sawngut ki shipai shong kulai ba kin leit ai khubor ia u patsha, u kpa jong u. Kumta ki la pynher stet bad ki la ia poi bad ki la ia leit ia kynduh ia u patsha ha kawei ka shnong rit bad ki la iathuh ba u wan kai sngewbha uwei u patsha ri dkhar uba na sha jngai. Hangta u patsha tymmen u la ong, "Nga sngewbha shibun eh ba un wan uta u patsha bad nga pdiang sngewbha bad sngew burom ia u. Khie leit iathuh sha u."

Kumta kita ki shipai ki la leit iathuh ha u patsha. Kumta ki la ia mih bad ki la ia poi ha ka shnong rit kaba shong u patsha, u kpa u patsha ri dkhar. U patsha tymmen u la ong, "Nga la wan ban pdiang sngewbha ia phi". Hangta u khun patsha, u la hiar nalor u hati, bad u la leit ia kynduh ia u kpa jong u, u la khublei bad u la nguh la dem ia u laisien laiwat na ki kjat bad u la bat ruh na ki kjat jong u. Hynrei u patsha tymmen, u la sngewlehrain, bad um shah ia u ba un leh kumta. Hangta u la ieng burom ha khmat u patsha bad u la dap da ka jingisynei bad isangsot ia la u jong u kpa baieit namar ba um ithuh shuh ia la u jong u khun ba u la jah naduh ba u dang rit. Hangta kita ki mahadei baroh laingut ruh ki la ia nguh ia dem na ki kjat u patsha, ka aia ruh ka la nguh ka la dem na ki kjat u patsha. Hynrei um shym la ithuh ia ka ba ka la tymmen eh. Ka aia kam sngewlah shuh ban buhrieh ba ka la sngewpangnud eh ia u patsha, ka la iam jawummat.

Ynda ki la ia rung ha ïing u patsha, ki la ia shongkai bad ki la iathuh khana ia kane katai Hangta u patsha, u la kylli ia ki "Hato phi la ia wan lei kein shaduh kane ka ri kaba jngai ? Phi ia wan donkam aiu sha nga ?"

Hangta u khun patsha u la ong, "Ko Pa baieit, nga la wan khnang ban wan peit ia phi bad ba nga kwah ba phin tip bad ba phin ithuh ia nga ba nga dei u khun jong phi."

Hangta u patsha, u la kyndit haduh ba u la paitdohnud, u la kynrup ia la u jong u khun baieit bad ki la ia kdup baroh shi khun shi kpa, ki la ia doh ia dait bad ki la ia iam pangnud haduh katta katta. Ka aia ruh ka la iam pangnud haduh katta katta, kita ki mahadei baroh laingut ruh ki la ia iam lang hangta. Ka Hiramoin Manik bad ka Larmanik katba ki nang ia jaw ummat kumta ki ummat ki la kylla mawkordor ki ba lieh ki la hap hapoh madan.

U patsha tymmen u la lyngngoh haba u la iohi ia kita ki mawkordor ummat bad u la sngewphylla haduh katta ba ki ummat jong ki ba ki la kylla mawkordor. Hangta u khun patsha u la ong, "Nga la wan khnang ban wan peit ia phi te pa bad nga kwah eh dik dik ban iohi ia phi. Ka mynsiem jong nga ka la pang, haba nga iai pyrkhat bad iai kynmaw ieit ia phi, namar ba ngam tip khubor ba phi long phi man kumno kumno ruh. Nga sngew sahnud eh bad nga da kwah eh ban ia shem bad ban iohi ia phi da la ki jong ki

khmat." U la iathuh ba u la ioh bam nyngkong ia uta u Syiar Bneng.

Hangta u la iathuh khana lut ia ki jingjynjar baroh naduh ba sdang haduh ba ula long patsha mynta. U patsha tymmen haba u la tip kaba thikna ia ka jingjia kaba shisha, ba u la iathuh khana da u khun la jong ia ka jingjia baroh kiba la jia halor jong u, u la sngewkyndit kumba tied u pyrthat jrain, u la pait dohnud bad u la sngew pangnud ka mynsiem na ka bynta u khun baieit. U patsha, um shym la poi pyrkhat shuh ba un dang im bad ba un ia shem pat bad la u jong u khun baieit eh.

Hangta u patsha u la iathuh ha u khun, u ong, "Naduh ba nga la wan na sha ri dkhar, nga la tip ia ka khubor ba phi la jah ma phi bad ka aia na ïing syiem, kumta ngam shym la leit rung shuh hapoh ïing syiem, bad nga la wan phet ban shong noh shane ha kane ka nongrit." Hangta u khun patsha, u la pynithuh ha u kpa ia kita ki mahadei jong u baroh laingut. Ki la ia khublei bad u kthaw kurim bad kita ki pyrsa kurim ki la leh burom haduh katta katta ia u kthaw kurim.

U patsha, u la dap da ka jingsngewbha bad jingsngewkmen kaba khraw bad u la sngewim biang ka mynsiem ha ba u ia shem lang ia la u jong u khun baieit eh bad kita ki pyrsa kurim. Haba u la peit lei lei ia la u jong u khun uba bhabriew ka dur bad ka main jong u, kaba i ba-

khraw haduh katta katta u la sngew tngen ka mynsiem. La u peit sa ia kita ki pyrsa kurim ruh kiba la ia bhabriew palat liam ha ka pyrthei, u patsha u la sngewhun ha la ka jong ka jingim, ba ka la khie im biang ka burom jong u. Kita ki pyrsa ruh kiba ia ieit bad kiba nang ban leh burom ia la u jong u kthaw kurim, ki long kiba ia donakor.

U patsha, u la ong, "Ko khun baieit nga dap da ka jingsngewnguh ia U Blei ba U la pyllait im ia phi na ka kti jong ka kmie jong phi bad u myntri. U Blei uba ieit bad uba la kyrkhu ia phi haduh ba phin da ioh long patsha, bad ba phi la ioh ka burom kaba khraw haduh katne katne, peit ia ka dur bhabriew jong ki baroh laingut."

Hangta u khun patsha, u la iathuh ha u kpa jong u, u la ong, "Ine i mahadei iba nyngkong i dei i khun u Patsha Puri bneng. Kine baroh arngut shipara ki dei ki khun patsha," bad u la iathuh khana lut ia ka jingshem jingjynjar jong ki baroh arngut shi para. U patsha, u la ong, "Ko khun baieit mynta te nga la klet lut baroh ki jingshem jynjar jong nga, bad nga la dap da ka jingkmen bad ka jingsngewbha kaba palat, haduh ba ngam nangshuh ban batai! Ka mynsiem ka la sngewhun ba phi u khun ruh, uba kat u khun shisha. Ki pyrsa kurim ruh kiba nga da i hun, kumba da thew haduh ka ktien ka thylliej, ka burom bad ka akor jong ki baroh laingut khlem don jingduna shuh."

Hangta, u patsha, u la phah pyntip lut ia ki bakhraw batri bad ki khun ki hajar baroh kawei ka hima ba kin ia wan. Haba ki la wan iapoi lut baroh, u patsha u la ai ka jingkhawai kaba heh bad kaba khraw, na ka bynta u khun, ba u la wan phai pat, ba u la jah la bun snem. Kumta ki bakhraw batri bad ki khun ki hajar jong u ki la ia sngewbha bad ki la ia sngewkmen lang baroh, ba u la wan phai pat u khun patsha. Nangta u patsha, u la lum da ka dorbar hima bad u la phah wan ia u myntri bad ka mahadei jong u bad ki la ialam ia ki baroh arngut ha khmat ka dorbar. U patsha u la aiti ha ki bakhraw batri bad ka dorbar ba kin ia bishar ia ki kam sniew kam dakaid jong kita baroh arngut. Hangta u myntri rangbah u la ieng hajan u patsha, ba un bishar ia ka mahadei bad u myntri na ka daw ka jingjah u khun patsha bad ka aia na ïing syiem la bun snem naduh ba u dangrit, u dang dap kumba shiphew snem ka ryta jong u. Baroh shi katta ki snem, u patsha, um pat kwah ban kylli bad ban bishar, namar ba um pat ioh ka sabut kaba biang. Mynta te ka la dei ban kylli ban tohkit bniah, ban shem ia ki jingshisha baroh shaphang ka jingjah u khun patsha bad ka aia. U la kylli ia ka mahadei bad u myntri, "Mynta ki don shano bad phi buh hangno ia ki ? Pha dei ban iathuh hok kloi kloi, namar ba pham lah da lei lei ruh ban len bad buhrieh ia ki kam pop bad ki kam runar kiba sniew tam ba pha la leh ia la u jong u khun." Hynrei kim ia phla baroh arngut.

Hangta u myntri rangbah, u la dom bad u la bitar u la kynhied bad u la byrngem ia ka da ki ktien kiba eh. Ka mahadei ka la sheptieng, ka la thangiong ngain, la kumba dung ngang na u klongsnam jong ka. Ka la kyiuh that-that baroh shi rynieng kam i don pyrthei shuh, namar kam shym la poi pyrkhat shuh ba la bun snem ka la shongsuk mynsiem bad u myntri. Hynrei mynta ka la ngat ha ka jingshah bishar, haba ki la ioh ka sabut kaba la biang bad ba ki la lap ia ki kam sniew, kam runar jong ka ba ka la mut ban pyniap ia la u jong u khun, uba la kha uba la pun hi, ia la ka jong ka doh ka snam, tang ba un sngewbha u myntri u tnga klim jong ka.

"Mynshwa pha long ka mahadei, kaba bha bad kaba don burom kynjai. Hynrei mynta ha kane ka khyllip mat, ka la paw shai ba pha long ka nong pyniap briew kaba shyrkhei, kiba pha la leh runar kaba sniew tam. Baroh artylli ki kam sniew ki kam bymman jong pha, kiba pha la ialeh pyrshah ia ka burom u patsha, uba bha bad uba hok bad uba lah ruh ban iai shah ia ki jingeh baroh bad ba u long uba jynsur mynsiem. U long u briew uba pyrkhat ban ri ia la ka jong ka burom ban sah ka jinglong babha. U patsha u long uba iai neh ka jingpyrkhat ba bha barobor," la ong u myntri. Hangta u la kynhied da ka ktien kaba eh ia ka mahadei hynrei kam phla bad ka la jaw sa tang ki ummat. Hangta u myntri rangbah, u la shim jubab sa na u myntri dakaid uba runar, u la ong, "Shano me la buh ia

u khun patsha bad ka aia," u la kynhied ia u da ka ktien kaba eh. "Lada mem phla kumne haba nga dang kylli da ka ktien kaba ia kren, nga la hap ban pynshitom jur ia me, da ki kam kiba eh. Iathuh kloi kloi na ka daw aiu ba u la jah u khun patsha bad ka aia na ïing syiem. Iathuh hok ki don haei mynta."

Hangta u la jubab bad u la ong, "Shaphang ka jingjah u khun patsha bad ka aia te ngam don jingtip ei ei ruh." Hangta u myntri rangbah u la sngewdom u la sngewbitar u la ong, "Kumno mem tip mame bad ka mahadei, mano pat ban tip? Mamė uba don ha ïing syiem, bad mame u ba trei bad pyniaid ia ki kam hima sima bad ki kam ïing kam sem ruh kumjuh. Kumta me dei ban tip mame bad ka mahadei shaphang u khun patsha bad ka aia ba ki la jah." Kumta u myntri runar um shym la phla ei ei ruh. U myntri rangbah u la byrngem eh ban pynshitom ia u, uta u myntri u la sheptieng eh bad u la thangiong ngain bad u la ring tyrkhong khait ka shyntur jong u, imat ban ot shiwait ruh ym i mih snam shuh, bad ka jingsngew lehrain, kaba kat kata ka khlemrain, ba u la ieng ha khmat ka dorbar, bad kita ki para bakhraw batri jong u bad ki khun ki hajar baroh ki shu ia peit khmat pyrshah tang ia u. Ki la ia sngew lyngngoh ia uta u myntri ba u long uba dakaid bad uba runar. Ha kata ka khyllipmat ki la iatip ba u long u nongpyniap briew bad ba u la nud ruh ban klim pyrshah, kat ia ka mahadei u patsha. Mynshuwa u la long

u briew uba bha, bad u la long ruh uba ialok, bad uba ia ieit bha bad u patsha, u patsha ruh napdeng ki myntri baroh te, u kham shaniah eh tang ia uta u myntri runar. Ka la paw shai mynta ba u long uba sniew tam ha khmat ka pyrthei baroh kawei.

Kumta u patsha, haba kim ia phla baroh arngut, u la hap ban bishar hi noh da lade ia ka mahadei bad u myntri. U la ong, "Haba mem ia tip ei ei shaphang ba u la jah u khun jong nga, bad ka aia, mynta ngan pyni noh ma nga uba tip ia la u jong u khun bad ka aia." Hangta u patsha u la khot ia la u khun bad ka aia bad ki la ia wan ha khmat ka dorbar ban shim jubab sa na ka liang jong ki. Hangta u la kylli na u khun bad ka aia, "Na ka daw, aiu kein ba phi ia phet na la ka jong ka iing syiem la bun snem mynta?"

Ka aia ka la jubab bad ka la iathuh ba ka mahadei, ka la ialeh runar bad u myntri. U myntri u la iathuh ha ka mahadei ba ka spah ka hajar ka la ring kjit bad ka la ring rngai lut baroh, katba ka jingmih ka long kaba bun, bad ka jinglut ruh kaba tang khyndiat. Hangta ka mahadei bad u myntri ki la phah khot ia uwei u pandit (riewstad) ba un batai naka daw aiu ba ka spah ka hajar ka la shu ring ryngai lut baroh. Hangta u pandit u la batai ba u la ring kjit lut uta u syiar bneng uba ri ha iing. Ka musip ba bha baroh ka don lut ha uta u syiar. Kumta u la batai ba dei ban

pyniap noh ia uta u syiar bad u dei ban bam nyngkong u myntri ia ka doh jong u, hangta ka spah ka hajar kan nangroi bad kan nangbun bun shah.

"Hangta ka mahadei ka la wan kem ia u syiar bneng, ha ka por ba u.dang leit skul u khun patsha bad nga don tang marwei. Kumta ka la pyniap bad ka la shet doh ia u. Nga la antad ka por ba ka la ih kata ka jyntah doh syiar la dei ruh artad ka por ba la wan skul i khun patsha. Nga la phah ba in leit pan ja na ka mahadei, bad nga la hikai ruh ba in shim tang shi dkhot ka doh syiar. Nga la iathuh ha i, ba ka mahadei ka la pyniap ia uto u syiar bneng jong i. Kumta i la leit pan ja na ka mahadei, bad i la lap hamar ka por ba ka dang bun kam bha ba ka la khreh jingbam ia u myntri," la jubab ka aia.

Hangta u patsha u la shim jubab sa na u khun. "Hangta me la leh kumno ha kata ka por ba me leit pan ja na ka kmie jong me ?"

U khun patsha u la ong. "Nga la leit pan ja na I mei hynrei i la ong ba im pat kloi ban ai ja, hynrei ngam shah. Nga la ong ba nga la thngan ja eh, i la bitar i la ong me la thngan ja eh haduh katno ba mem lah ap shuh ba ngin ia bam lang ruh bad i la phah ia nga ba ngan leit bam hi. Nga la leit bad leh kumba nga la bam ja, hynrei nga la ïit tang ia ka doh syiar bad nga la lap ba i la buh halor jrong almari. Nga la shim tang shi dkhot bad nga la bam. I mei te im tip ei ei. Ynda lah bam nga la phet noh sha ïing ka aia."

Nangta u patsha, u la kylli biang ia ka aia, "Kala jia aiu hadien kata?" Ka aia ka la jubab, "Sa tang khyndiat taiew, u myntri u la phah khot biang ia u pandit bad u la ong, "Balei ka spah ka hajar ka la nang kham ring kjit shuh-shuh?" Hangta u pandit u la peit kti biang ia u myntri bad u la ong, ba ia ka doh syiar um shym la ioh bam nyngkong hynrei la bam nyngkong da kiwei pat. Hangta u myntri u la kylli ha ka mahadei mano ba la wan ha ïing ha kata ka sngi? Hangta ka mahadei ka la iathuh ba u la wan bam ja hi tang u khun jong ka, hynrei ym shym la don mano mano ruh ba la wan rung ha ïing. Hangta u myntri u la kylli na u pandit ba un leh noh da kumno ba u kwah eh tang ba kan bha noh ka kam. U pandit u la ong ba kan sa bha ka kam jong u tang lada u bam doh ia uto u briew uba la ioh bam nyngkong ia u syiar bneng. Kumta ki kam jong u baroh kin sa bha pat lada u leh kumta. Ynda u la leit noh u pandit u myntri u la kylli ia ka mahadei la ka bynnud ba un iap u khun ne ka lah kaba iap ma u ? Ka mahadei ka la ong, ba ka bynnud ia u myntri. Hangta ka mahadei bad u myntri, baroh arngut ki la ia kren pynbeit ba kin ia leit pyniap ia u khun patsha ha kata hi ka miet ha ka por kynih syiar. Ka la ong ia u myntri ba un pom ia u khun ka pat kan pom ia nga. Haba nga la ioh sngew kumta ia ka jinglong mynsiem ba runar jong ka mahadei, nga la sngewtriem la suh jer ka met rem baroh shi rynñieng namar ba ka la nud haduh ban pyniap ia la u jong u khun, uba la kha uba la mih na la ka jong ka snam.

Hangta nga la pyrkhat ban wad lad noh da kumno kein tang ba in lait im i khun patsha na ka kti ka mahadei bad u mynrti. Ha ka por janmiet nga khreh lypa ki jingbam jingdih baroh. La dang miet shen nga la ong lypa ia u sei kulai ba un teh jin artylli ki kulai kiba shait tam bad nga la phah ba kin wallam ia ki kulai ha khmat baranda. Ha ka por shiteng synnia ei ei ngi la mih bak na ïing syiem.

"Hynrei i khun patsha, i bapli ba i dang rit eh, ba im pat ju shong kulai, i la syier bad i la sheptieng ioh hap. Ngi shu ia pynher khyndiat khyndiat, namar ba ngi la sngew sheptieng ioh wan beh dien ka kmie bad u myntri. Ynda la dap shiteng sngi shisha ka mahadei bad u myntri ki la ia wan beh dien ia ngi bad ki la jan lap. Ka mahadei naduh jngai ka la mai bad ka la byrngem ia ngi, ka ong ba kan pyniap ia ngi; i bapli i khun patsha i la sheptieng ym don pyrthei shuh ia la ka kmie. Nga la ong ia i ba in shu duwai noh ia U Blei bad ban nam ia u syiar bneng ba un iada ia ngi bad ban pyllait im ia ngi. Mar kumta hi ka la ang ka khyndew hiep u la mih u hati iong uba heh. Hangta u la beh krad ia ka mahadei bad u myntri. Kumta ngi la ia lait im da kaba suk bad ngi la ia iaid suk baroh shisngi bad ngi la leit iapoi ha kata ka nongbah kaba i long patsha mynta." Ka aia bad u khun patsha ki la ia ong, "Tang katta ngim don ei ei shuh ban iathuh."

Hangta u patsha, u la aiti ha ka dorbai ba kan rai kat kumba shong ka ain. Hangta ki ba khraw batii bad ka dorbar ki la ong, "Kat kum ka jingleh runar ka mahadei bad u myntri, ka la dei ia ki ban shu ia shoh tangon lymban haduh ba kin da iap. Namar ba ki la leh artylli ki kam sniew kam bymman jong ki, kaba nyngkong kaba klim kaba ar kaba pyniap briew. Kane ka long ka rai ka dorbar, ka shong pat sa ka jing pyrkhat bad ka jingrai jong phi u patsha."

U patsha u la ia kren bad u khun. U khun patsha u la pyrkhat bad u la ong, "Nga sngew eh bad nga sngew sang, ban shu pyniap eh ia la ka jong ka kmie nongkha, nga sngew synei kein. Khamtam lei lei haba nga la iohi ia i mei ba i ieng ha khmat ka dorbar." U la shu um ka mynsiem isynei hin lynhin ia la ka kmie. U la ong, "Wat lada i mei jong nga i la leh bein ia nga haduh katto ruh ngam sngew ei ei namar ba nga dang im bad nga la klet noh. Hynrei nga isynei eh ia i i bapli sangsot in sngew kumno ha ka mynsiem jong i haba i iohi ia nga. Khamtam ba nga la shembha shemmiat haduh katne bad nga la long patsha, nga im suk kumjuh. Namar kine kiei kiei baroh ki jingsniew ki ba ha i mei, ki dei tang na ka bynta ba i la ieit eh ia u myntri, i la ngeit katba u ong ma u, i sngew ba ka long kaba dei lut." U khun patsha u la phai sha u kpa u la ong, "Ko Pa, phi sngew iadei bad sngew iahap jingmut ne em ia kata kaba ong ma nga, u khun jong phi?"

U patsha u la ong, "Kan khambha ba ngin shu pynryngkang par noh ia ki baroh arngut shabar hima bad ym nym shah rung shapoh ka hima jong ngi, ki ar patsha". Ka dorbar ruh ka la ia mynjur lang bad la rai pynryngkang par.

U patsha u la ia shongsuk shongsain ryngkat bad la u khun baieit, ha ka jingkmen bad ka jingsngewbha bad ki pyrsa kurim baroh laingut. U khun patsha u la ong, "Ko Pa baieit eh jong nga, to ngin ia thaw ïingsyiem noh da kawei, da ka ïing paki dulan." U Patsha u la ong, "Ko khun baieit, to leh ma phi katba phi mon, katba phi i bit. Nga lei lei te ngam nang pyrkhat shuh te khun baieit, katba phi la nang sngewthuh lei lei ma phi ia la ka jong ka burom nga dap da ka jingsngewkmen bad sngewbha kyrhai".

Hangta u khun patsha mynmiet u la duwai ha ka nam ka sati koina, ba kan mih ka ïing paki dulan, kaba da ka ksiar nylla bad ki mawkordor, kaba heh bad bun phew kamra; kaba itynnad bad ka baithiang ki jingpynriam ryngkat ki shakri shakor, kynthei bad ki shynrang. Ynda mynstep u khun patsha, u la ong, "Ko Pa, ia ngin ia leit sah noh ha katai ka ïing syiem kaba thymmai, kaba nga la shna bad nga thaw ia phi ba phin shong ma phi."

Hangta u kpa u la sngewlyngngoh bad u la ong, "Ko khun, phi shu kloi thaw ïing

mynno? Haba phi dang ong ia nga hynne mynmiet ban thaw, hynrei mynta pat de phi ong ba ka la dep? Nga dap da ka jingsngewlyngngoh, nga long kumba phohsniew."

U khun patsha u la ong. "Ko Pa baieit, ka dei ka jingai jingstad U Blei kein, nga lah ban ioh katba nga mon, katba nga kwah nga ioh lut." Hangta ki la ialeit lang baroh shi khun. U patsha, u tang shu iohi na phyllaw, ka iing kaba la phyrnai khrek ban rung ym i nud shuh, um nang jam shuh. Kumta u khun patsha, u la ialam ia u kpa bad ki la ia rung shapoh. U la iohi ba ki la shna da ki ksiar ba nylla bad ki mawkordor kiba bun rong. Ka jingthaba te ka bym i nud peit shuh. U patsha u la peit lyngngoh bad u la shoh bieit ngain, ban rung ban mih na kawei ka kamra sha kawei pat ruh um ithuh lynti shuh ban iaid namar ba ka la phyrnai bad thaba khlek khlek. Ki shakri kynthei bad shynrang ruh ki la don lypa, kiba ia bhabriew la i kum kijuh kijuh ki dur jong ki. Ka riam ka beit jong ki ruh kiba itynnad. Haba ki trei jingtrei ruh ka jingitbit nadong shadong.

Hangta u khun patsha u la ong, "Ko Pa baieit, ngin ia shong noh ha kane ka iing syiem kaba thymmai, namar ba ngam i dei ia phi ba phin shong ha ka tai ka iing syiem kaba la rim eh." U la ialam lut ba un rung un peitkai man la ki kamra. Kumta u kpa haba u la iohi ia ka jing-itynnad man la ki kamra

jong kata ka ïing u kynjik kynjak bad u la ong, "Ani wow, haduh katne katne ba u khun u lah ban thaw ïing kaba kat ka iing syiem ia nga u kpa."

Hangta u khun patsha, u la hukum bad u la phah ia ki shakri shynrang ba kin ia pynsum noh ia u kpa, u la ong. "Phin ia pynphong pynkup da kine ki jain syiem kiba la buh lypa ha almari." Hangta u patsha ynda u la dep sum u la phong da ki jain phong syiem puri. Kumta u la iohi ia u kpa ba u la i samla biang, u la bhabriew kynjreng bad u la wiat phuh sam rykhio ieit ia la u jong u kpa, u la ong, "Ko pa, kumno, phi sngewbit ne em ba ki ia sumar kine ki shakri jong nga."

U kpa u la ong, "Wow ka jingstad jong phi te khun, kaba ym don shuh ha ka pyrthei. Ka jingtbit ki nogtrei jong phi haduh katta katta, ngam pat lap ba sngewthuh ei ei ki lah da dep? Ko khun baieit eh jong nga haba phi la ai ia nga kiba haduh kat kine ki jingriam nga la dap da ka jingsngewhun ia phi ko khun baieit. Kumta nga la klet lut baroh ia kiei kei ki jingshem jynjar jong nga baroh shi katta."

Kumta u khun patsha u la leit ialam ia ki mahadei baroh lai ngut ha kata ka ïing paki dulan kaba u dang lah thaw thymmai ba kin leit shong noh hangta. U la ialam lang ia ka aia jong u bad u la buh ka kamra ba kan shong

bad ki shakri ki ban sumar ia ka bad u la ai ia ka ba kan leh katba ka mon ym ban pynthut ia ka. Ia u patsha tymmen ruh u la buh ka kamra kaba pyngngad ba un shong un thiah bad ia ki mahadei ruh u la buh ki kamra kiba itynnad kiba pyngngad. U khun patsha u la sngewbha bad sngewhun ka mynsiem ba u la ioh ban thaw iing thymmai ban pynshong ia u kpa jong u. Kumta ki la ia shongsuk shong-sain mynsiem baroh shi kpa shi khun ha kata ka iing syiem kaba itynnad.

U khun patsha u la shong ha kata ka iing syiem bad la u kpa ba ieit eh jong u kumba san snem ei ei, kumta ki mahadei jong u baroh lai ngut ruh ki la ia ioh khun. La ioh khun shuwa ka puri. Ka la ioh khun da u khun shynrang. Ka Hiramoin Manik ruh ka ioh da u khun shynrang bad ka Larmanik ruh ka ioh da u khun shynrang h. Kine ki khun syiem baroh lai ngut ki long kiba bha briew bad kiba heh kiba plung kiba sngaid. Ki heh shimied shimied kum u bnai. Kumta u patsha tymmen, u la dap da ka jingkmen ka bym lah ong shuh namar ba u la ioh khun ksiew da ki shynrang baroh lai ngut bad ba ki long kiba bha briew suda! U la sngewbha bad sngew hun mynsiem, u la shong suk bad la u khun marwei jong u ba u la ieit thep mynsien bad u long u khun uba ieit kpa uba burom kpa haduh katta kata, u ialeh tang kumno ban pynhun bad pynsngewbha ia la u kpa bad um ju pynthut ia u. U kpa u la klet lut ia ki jingsngewsih ki jingkhuslai jong

u kiba baroh shi katta phew snem. U la sngewbha pat bad u la khie samla biang sa shisien. Kumta u kpa u la aiti noh ha u khun ia ka hima sima baroh ba un shong thait noh. U la iarap trei lang bad u khun rangbah jong u ryngkat lang bad kiba khraw batri baroh ban pynbha ia ka hima sima baroh kawei.

U khun baieit jong u, u la kohnguh ia ka hukum u kpa ba ieit eh jong u ban pynsuk ban pynsngewbha ia u. Kumta u khun patsha u la pyniaid ia ka hima u kpa da ka jingsuk ryngkat bad ki bakhraw batri ban pynbha ia ka hima bad ban pynsuk ruh kumjuh ia la ki khun ki hajar. U la hikai kumno ba kin ia pyniaid ia ka hima sima baroh da kaba hok, ba kin ia pyntrei ka rep ka riang ia ki khun ki hajar bad ban rep u kba, u krai, u soh, u pai, ka kait ka shriew, ban iarap ia ki khun ki hajar ba kin ioh bam pahuh pahai ba kin ia im suk im sain baroh kawei ka hima pyllun, ban heh ka iew ka hat ka pahuh pahai ha ka dwar, ban heh ka khaiï ka pateng, ban nang khraw ka khrong ka musul. Kumta da ka jingpyniaid hok une u patsha thymmai ki khun ki hajar baroh kawei ka hima ki la long kiba riewspah suda. Ka khrong ka musul ruh na ka hima ka roi ka mih bha ka spah ka hajar ban pyntrei kam ia ka jingroi ka hima.

U la ieit ia ka aia kum la ka kmie la jong namar ba ka la sumar ia u palat ia ka kmie. Mynta

ka la tymmen bad ka la long kum i khyllung. Ki la ai ia ka ba kan leh katba ka mon bad ka la dei ka por jong ka ba kan khlad noh na kane ka pyrthei. U patsha bad u khun ki la ia sngewsih kthang ia ka jingiap noh ka aia tymmen. Ka la long ka shakri bahok ia u patsha bad kumjuh ia u khun jong u. Baroh shi khun shi kpa ki la iam sngewsih kthang ia ka jingiap jong ka. Kumta ki la thang bha thang miat. U patsha u kpa jong u ruh u la im tymmen bha haduh ba un da shong prah shong shang da ka jingsumar u khun baieit eh jong u.

U khun patsha ha kawei ka sngi u la ong, "Ko Pa baieit jong nga, nga la jah la slem na la ka hima, nga la shu ieh tang ha ki myntri, tip ka hima ka long kumno ngam tip shuh! Ka long ruh ka hima kaba nga dang ioh kynti thymmai, kiba khraw batri ruh ki dang long kiba nga dang thung thymmai suda baroh. Namar kata lada phi phah ia nga da ka jingsngewbha jong phi te Pa baieit jong nga, ngan leit suk mynsiem sha la ka hima."

Haba u la ong u khun kumne u kpa u la ong, "Ko khun ba-ieit jong nga, ka jingkren jong phi ka long kaba dei bad kaba shongnia shisha. Ka dei kein khun ba phin leit peit leit khmih ruh ia la ka jong ka hima kaba la ai bor da U Blei ia phi ba phi la ioh kynti da ka jingialeh shitom jong phi bad ba phi la jop ia uta u patsha runar u ba la ban bor halor jong phi, ba phi la jop da

ka jingialeh hok jong phi kum ba phi la ia kular hok. Ko khun baieit eh jong nga, haduh katno ba nga sngew sarong ma nga u kpa jong phi naba nga la ioh u khun uba hok bad uba stad haduh katne? Nga sngewphuh mat phuhmut ia la u jong u khun uba stad bad uba pawnam, uba la pyndonburom haduh katne ia nga u kpa, phi la pynhun phi la pynsngewbha phi la ai ia nga da ka jinghun bad jingkmen suda, ia nga u kpa ba ieit eh jong phi. Phi dei kein khun ba phin leit peit leit khmih noh ia la ka jong ka hima ia kaba U Blei U la ai ia phi da ka jingieit bad Uba ri Uba da ia phi na kiba sniew baroh, U la pyllait im ia phi U la ri bad U la sumar, U la pyllait ruh na ki jingsniew baroh kiba ker sawdong ia ka jingim jong phi. U Blei U la ai ka hok ia ka jingshah shitom jong phi haduh ba phin da ioh long patsha. U patsha dakaid u la phah bein sha kiba sniew ia phi, U Blei U la iada bad U la ri la sumar ia phi ba phin lait na ki jingsniew baroh ha kane ka pyrthei ba kin tip bad kin iohi ia ka jingrai bad ka jingtrei shitom jong phi bad ia ka jingiai-shah jong phi ha ki nongban bein ia phi bad ba phi la trei pyndep hut baroh ki kamram kiba u la phah baroh halor jong phi. Kumta U Blei U la ai ka jingkhraw halor jong phi bad halor ka ïing jong phi ba phin shem bha shem miat bad ha ki khun ki ksiew pateng jong phi, ko khun baieit eh jong nga!" Kumta u patsha u kpa jong u u la phah da ka jingsngewbha ia u khun

ba un leit peit noh ia la ka jong ka hima kaba u dang ioh thymmai.

U khun patsha u la khreh u la khrum ba un leit peit noh ia la ka jong ka hima. Kumta u la ai hukum ia ki shipai ban pynkhreh ia ki hati bad ba kin pynkhreh ia ka ïing jain, ki shakri ki shakor ba kin pynkit ia ka bam ka dih baroh bad ki hati kiba un shong u patsha bad ki mahadei jong u bad ki khun jong ki baroh lai ngut.

Nangta u la buh ia ki bakhraw batri ba kin ia shong shngain bad u kpa ba kin ia don ryngkat bad u barabor ba kin pynshngain ia u patsha, u kpa jong u.

Kumta un da lah khreh bad la ki shipai shong kulai ki ban ia leit ryngkat bad u, u khun patsha u la ai khublei bad u la doh ia la u kpa ba ieit eh bad u ong, "To shong suk ko pa ba ieit eh jong nga, wat tmang wat kynjah ho pa baieit, ngan wan kham kloi shaphi. Ngan tang lah ban pynbeit pynbha ia la ka ka hima ngan wan kloi sha phi, U Blei ruh Un nang ri nang sumar ia phi bad ia nga."

U la doh u la nguh ia la u kpa naduh ki kjat jong u bad kita ki mahadei, ki pyrsa kurim jong u ruh ki la khublei ki la nguh ia la u kthaw kurim naduh ki kjat. Kita ki

khun ks'ew jong u patsha baroh lai ngut ki la doh ia u patsha u kparad jong ki. U patsha u la sngew tmang eh ia kine ki ksiew jong u lai ngut ba kin leit noh. U khun jong u, u la ong. "Ko Pa wat sngew tmang, ko Pa baieit ngin sa ia wan kloi. Nga ruh nga sngewtmang ban shu ieh ia phi marwei ko Pa baieit. Ko Pa baieit to shong suk bad ki bakhraw batri jong phi, U Blei ruh Un nang pyntngen pynshngain ia phi ko Pa baieit jong nga!"

Kumta u khun patsha, u la mih bak na ïing syiem jong u kpa bad u la leit sha la ka jong ka hima. Kat haba ki lap ka miet ki la thaw dara bad ki la ia sah miet ha ka jaka kaba don um, dang step ki la ia bam ia dih bad ki la ia leit lynti bun sngi bad ki la ia leit poi suk sha la ka hima. Kita ki bakhraw batri baroh ki la ia kmen bad kin da ia tip sa ki khun ki hajar baroh ki la ia wan poi wan khublei ia u patsha thymmai jong ki uba ki ieit. Da ka jingkmen ki la ia wan ai khublei ba u la poi suk ha ka jingrisa shar shi shar ia u, ba ki la ia sngewbha ba u la poi pat u patsha thymmai jong ki ba u long uba bha bad uba leh hok leh sbun mynsiem ïa la ki khun ki hajar. U la phah bet da ki muhor ksiar ba kin ia knieh sngewbha ki paitbah. Ia kiba khraw batri jong u baroh u la ai sngewbha da ki muhor ksiar naba u iohi ba ki la ia trei hok ia ki kam hima sima baroh, ba ka iaid beit ka kam ka jam ka hima. Hangta u patsha u la ai ka jingkhawai kaba khraw ia la ki khun ki hajar bad ki la dap da ka jingngewbha suda.

Ki bakhraw batri baroh ruh ki la ia dap da ka jingkmen ka jingsngewbha kaba palat liam ba u la wan phai u patsha thymmai. Ki bakhraw batri baroh ki ieit ki burom da ka mynsiem ba khuid ia u patsha thymmai jong ki. Kata ka tymmen trai shnong ruh ka ba la buh ia ka ban ap ia kata ka iing u patsha thymmai ka la tymmen eh. Kumta yn da la poi u patsha kumba katto katne bnai kata ka tymmen trai shnong ruh ka la poi ka sngi jong ka ba kan khlad noh. Ka la iap suk. Kumta u patsha thymmai u la ai hukum ia ki shnong ki thaw ia ki shakri joug u baroh ba kin ia thang bha thang miat ia ka namar u burom ia ka ba ka la ai jaka shong ryngkat ha iing jong ka bad ba ka la ri la sumar ia u ryngkat bad ka aia.

U patsha u la pynbeit bha ia la ka jong ka hima ba kan beit kan bha kan miat bad ba ki khun ki hajar jong u baroh kin ia suk ia sain. Ki ruh ki la ia sngewhun mynsiem bha bad u patsha thymmai. Nangta ryngkat bad ki bakhraw batri u la lum da ka dorbar hima ba un pyntip ba un wan iathuh bad ba un pynbna ba un pynia-bynta lypa noh ia ka hima thymmai jong u. U ong, "Ngan bynta noh ia kane ka hima ha u khun ka Hiramoin Manik bad ha u khun ka Larmanik. Kine ki khun shynrang jong nga baroh arngut shipara kin ia synshar lang da ka jingiasuk lang baroh shipara. Kumno phi ki khun ki hajar baroh phi iasuk bad phi ia mynjur lang ia ka jingong jong nga u patsha thymmai?"

Hangta kiba khraw batri bad ki khun ki hajar baroh ki la ong, "Hooid, ngi ki bakhraw batri, ngi ki khun ki hajar ka hima, ngi ia mynjur lang ia ka jingbynta hima jong phi u patsha," Kumta ki la ia risa shar ki khun ki hajar ka hima.

U la ong pat u patsha thymmai, "Nga pyniabynta lypa ia kane ka hima jong nga u kpa, naba ngan suk lashai hadien habud. Kine ki khun shynrang jong nga kiba dei ki khun na ki mahadei jong nga baroh arngut shi para, kiba dei ki khun patsha."

U patsha thymmai u la sah shi snem ha la ka jong ka hima namar ba u la bun kam ban pynbiet ban pynbha ia la ka hima ban pynsuk ban pynhun ia lą ki jong ki khun ki hajar. Baroh ki dap da ka jingsuk ka jingsngewbha suda namar ba u long uba stad bhą ban pyniaid ia la ka hima bad khamtam ka dei ka jingleh hok jong u ia la ki khun ki hajar bad ia ka iew ka duwar. Ia ka khrong ka asir ruh u phah ba kin ai hi ki khun ki hajar katba ki sngewlah bor, ba kin ai da ka jingsngewbha.

Kumta u patsha thymmai ynda u la lah pynbeit pynbha lut baroh ia ki kam hima u la iathuh ha la ki bakhraw batri bad ha ki khun ki hajar jong u ba un leit noh shuwa sha ka hima u kpa jong u namar ba u la jah slem. "I Pa i la tymmen mynta in sa sngewtmang bad sngew kynmaw eh ia nga. I Pa jong nga i la shu tymmen bym pat

dei por da ka jingjah jong nga. Naduh kata ka por ba nga la phet na ung syiem I Pa, ba u myntri u thmu ban pyniap ia nga bad ia ka mei aia kaba la ri bad sumar ia nga, i la sngewsih kthang bad i la ring tymmen, ba im tip nga im ne nga iap. Mynta pat ba nga la leit poi pat ma nga i la shu bha met bad i kumba i la khie samla biang," u la ong u patsha thymmai. "Mynta ba nga wan shane ruh ngan nymjah slem namar ba nga sngewsynei eh ia i Pa. Kumta nga kyrpad jur ia phi kiba khraw batri baroh bad ia phi ki khun ki hajar jong nga baroh, ba phin map ia nga ba nga la sngewsynei eh la u jong u kpa, u ba la kha la pynlong ia ka long rynieng jong nga haduh katne. Ngam sngew dei shuh ban shaniah hano hano ruh bad ban shu ieh bein ia i marwei bad khamtam eh ha ka jinglong tymmen, ba in im tymmen im suk im sain da ka jingsngewbha ka mynsiem katba U Blei U dang ri pynim ia i bapli. Shane sha ka hima thymmai jong nga ngan shu wan khmih hi teng teng ban ia shem ia phi ki bakhraw batri bad ia phi ki khun ki hajar jong nga."

Haba u la iathuh hok u patsha thymmai kumne ha la ki bakhraw batri bad ha la ki khun ki hajar ka hima, ki la ia sngew synei lem ia ka jingshem pap u kpa jong u. Kumta ki bakhraw batri bad ki khun ki hajar da ka jingsngew-bha lang pyllung baroh kawei ka hima ki la ia ong "Ngi phah da ka jingsngewbha ia phi u patsha jong ngi ba phin leit phai biang sha ka hima u kpa jong phi bad ngi kyrpad ia U

Blei Un ri ia phi ba phin leit da kaba suk sha la ka jong ka hima u kpa. To leit bha to leit suk ko Patsha jong ngi bad sa wan khmih pat ia ngi ba ngi sngewtmang ia phi."

Kumta u patsha thymmai u la khreh ban leit noh sha ka hima u kpa. Ki shipai ki swar jong u ki la pynkhreh ia ki hati ki ban kit jingkit ki ban kit jingbam jingdih bad ia u patsha bad ia ki mahadei bad ia ki khun shynrang jong u baroh lai ngut. Ki bakhraw batri ki la iaroh ia ka jing bhabriew ki khun u patsha. Kumta ki khun ki hajar baroh ki ieit ia kine ki khun u patsha kumba ki ieit ia u patsha thymmai ba ki long kiba tipsngi bad kiba don akor. Ki khun ki hajar ki sngewsarong ia ki ba ki dei ban mih longbteng pat hadien ia u patsha thymmai, u kpa jong ki. U la aiti biang ia ki kam hima sima baroh ha ki bakhraw batri ba kin ia pyniaid bha bad pyniaid hok ia ka hima ba kin suk kin bha ki khun ki hajar. U ai kam ia ki myntri ba kin ia trei mar la ka kam ka kam. Ia ka jingmih bad ia ka jinglut baroh kaba mih na ka hima ki dei ban da ia buh jingkhein. Un da lah bthah lah sneng ia ki bakhraw batri baroh, u la khreh ba un leit noh. Kumta u la ia khublei bad kiba khraw batri baroh bad u la ia khublei bad la ki khun ki hajar kiba u ieit sngur mynsiem. Kiba khraw batri bad ki khun ki hajar ruh ki la ia khublei ia u patsha thymmai da ka jingieit ia u bad ka jingsngewtmang mynsiem ia u ba u long uba hok uba bha. Ki ong, "Ko patsha ba ieit, lano pat phin wan phai? Lano phin wan khmih pat ia ngi ki khun ki hajar kiba ieit

eh ia phi? Ko patsha thymmai jong ngi, ngi tmang eh ia phi!" Ki ia jaw ummat jingieit ia la u patsha. Kumta u patsha ruh u la sngewsynei ia la ki khun ki hajar ba ki ieit ia u da ka mynsiem bad u ong, "To ia shong suk baroh phi ki khun ki hajar ba ieit jong nga, ngan sa wan khmih ia phi teng teng!, To ia shong suk baroh, U Blei Un pynshngain ia phi." Kumta u patsha bad ki mahadei bad ki khun jong u baroh laingut ki la ia shong halor ki hati ryngkat bad ki shakri kynthei bad ki shakri shynrang ki la mih bak na ka ïing syiem la jong.

Ynda la poi u khun patsha ha ïing syiem u kpa, u kpa u la kmen u la sngewbha eh um don pyrthei shuh. Ki la ia doh ia dait baroh shi kpa shi khun, ki la ia piam ia kdup haduh ba kin da ia hun ia sngewbha lang baroh arngut shi kpa shi khun. U kpa u la ong, "Haduh katno nga sngewbha ka mynsiem haba nga la iohi pat ia ka dur ba bhabriew u khun ba ieit thep mynsiem jong nga! Ngam don ei ei ha pyrthei, hynrei nga ieit bad nga khein kor eh tang ia phi, ko khun marwei ba ieit jong nga."

U khun ruh u la ong, "Ko pa baieit jong nga, ngan iehnoh marwei ia phi ruh nga sngewsynei eh ba phi la tymmen mynta. Ngan khamjah slem sha la ka jong ka hima ruh nga sngew sahnud eh tang ia phi ko pa baieit" Hangta u kpa u la ong, "Nga sngewhun ka mynsiem, ko khun haba phi don ka mynsiem ba bha ba ieit kpa"

Kumta u khun patsha u la ia shong suk shongsain bad la u kpa la bun snem bad u ju leit peit teng teng ia la ka jong ka hima namar u sngew sahnud ba u shu ieh noh tang ha ki myntri jong u. U ju leit khmih shi sien shi snem ne arsien shi snem katba u lait namar ba um nud ban ieh noh marwei ia la u kpa. U kpa u la im tymmen bha ha ka jingsuk jingsain bad la u khun uba la leh hok sumar hok ia la u jong u kpa ba ieit eh jong u. Kumta kan da la dei ka por, U Blei U la shim da ka jingsuk ia u patsha tymmen. Ynda la iap noh u kpa u khun patsha u la iam da ka jingsngewsih kthang. Kita ki khun ksiew jong u bad ki mahadei baroh lai ngut ki pyrsa kurim jong u patsha ruh ki la ia iam sngewsih ia u kthaw kurim, ki bakhraw batri bad ki khun ki hajar ruh ki la iam sngewsih ia ka jingiap noh u patsha ba hok ba bha jong ki.

Ynda la iap u kpa, la long patsha pat u khun. Kumta u patsha thymmai u la pyni thuh ha ki bakhraw batri bad ha ki khun ki hajar jong u baroh bad u la ong, "Kine ki khun jong nga kiba nga la ioh mynta lai ngut, u ba nyngkong u dei u khun i Mahadei Puri, i khun u syiem puri bneng, une u ba ar u dei u khun i Mahadei Hiramoin Manik i khun patsha une uba lai u dei u khun i Mahadei Larmanik i khun patsha. Kine baroh lai ngut ki long ki khun shynrang jong nga." U patsha u la ong biang, "Ia ka hima thymmai jong nga, nga la bynta hapdeng u khun i Mahadei Hiramoin Manik bad u khun jong i

Mahadei Larmanik. Ki khun ki hajar, ki ba-khraw batri jong kata ka hima ruh ki ia suk ia beit ia kane ka jingpynbeit. Mynta ia kane ka hima I pa jong nga pat nga kwah ban ai ha u khun shynrang jong i Mahadei Puri. Ki mahadei baroh lai ngut ruh ki ia beit bad ia hun ia kane ka jingpynbeit. Mynta nga kwah ban ioh jingmut pat sa na phi, ki bakhraw batri bad ki khun ki hajar jong kane ka hima, phin ia pyrkhat kumno ia kane ka jingpynbeit jong nga ? Nga kwah ban pynbeit ia kane namar ba ngan suk lashai hadien habud ban nym don ka kynrum kynram ha ka hima lada phi ki bakhraw batri ki khun ki hajar baroh, phi ia suk bad phi ia mynjur ia ka jingpynbeit jong nga u patsha thymmai?"

Hangta ki bakhraw batri, ki khun ki hajar baroh, shi sur ki la ia ong, "Hooid, ngi ki bakhraw ki batri, ki khun ki hajar ka hima u kpa jong phi, ngi la ia mynjur lang ia ka jingbynta hima jong phi u patsha." Nangta ki khun ki hajar ki la ia risa lang baroh shar da ka jingkmen.

Ka hima baroh kawei ka la shong suk shong sain kynjai ha ka jingsynshar hok bad jingsuk mynsiem u patsha thymmai kumba la ju shong suk ha kaba dang synshar u patsha tymmen.

Shi kyntien Ar Kyntien Shaphang I Nongthoh

La kha ia I Shortimai Syiem, I Syiem Sad ka Hima Khyrim ha ka snem 1892. La ring kongor ha ka snem 1912 haba I la dap 20 snem ka rta bad I Sorendro Singh Jaid Diengdoh na Sohra. I la shimti ia ka jinglong Syiem Sad jong ka Hima Khyrim ha ka 19 tarik u bnai February jong ka snem 1919.

Ha ka por ba I dang khynnah, I ju sngewtynnad ban sngap ia ki jingiathuhkhana puriskam bad ia ki khana pateng na ki kmie ki kpa bad ki riewtymmen shaphang ka jingseng ia ka Hima Shillong, ki jingeh bad ki jingjop kiba ka Hima ka ia kynduh.

Ynda I la san la long kmie, I ju iathuhkhana pateng pat ia kine ki khana ha la ki khun bad ki khun ki hajar sawdong ka lyngwiar dpei. Ym tang bi I shu iathuhkhana, hynrei I sngewbha ban da buh ia ki ha ka jingthoh. Haduh mynta, ha ka jinglong tymmen ruh I dang sngewbha ban iathuh ia kine ki khana ha la ki khun ksiew khun miaw. I sngewtynnad ruh ban thoh ki poetry bun jait.

Ka leit kai lum leit kai wah ka long kawei kaba I ju sngewtynnad eh ha ki snem kiba I dang shait dang khlain. I ju sngewtynnad ban leit ialam bam khana ia ki khynnah bad I ju sngewtynnad ruh ban leit kheit tit sha khlaw ha ka por ba I lait. Kumne haba I ioh por I ju kham pynlut por sha lum sha wah, ryngkat ha ka Mariang.

Mynta wat la I la dap 93 snem ka rta, ka jingmut jingpyrkhat jong I ka dangshai, ka bor kynmaw ka dang khlain bad I dang lah ban khmih bad pynbiang ia ki dah ki dong bad ia baroh ki jingdonkam ha kaba pyndep ia ka niam Hima shi sien shi snem ha ka shnong syiem ka Smit.

DOR RS. 45/-